

Programma Sociaal Domein

Inleiding programma Sociaal Domein

Inleiding

Perspectief 2026 sociaal domein

Het perspectief sociaal domein borduurt voort op het perspectief in de begroting 2025.

Zorg en ondersteuning, werk en inkomen, (passend) onderwijs en overig preventief beleid - met name rond jeugd en gezondheid - vormen het hart van het Programma Sociaal Domein. Dit programma streeft ernaar dat de inwoners van Twenterand zo veel mogelijk zelf hun dagelijkse dingen kunnen doen en daar zelf over beslissen om mee te kunnen doen in de samenleving. Thuis, in de buurt, bij een vereniging of organisatie of op het werk. Alle mogelijkheden (eigen kracht) van inwoners en hun omgeving (inzet netwerk) worden hierbij benut. Waar dat niet/of in mindere mate lukt worden inwoners hierbij geholpen of ondersteund. Binnen het jeugdbeleid en onderwijs stimuleren wij ontwikkeling van individuen. We ondersteunen inwoners met zorgvragen en geldzorgen. Rond werkgelegenheid is er aandacht voor specifieke doelgroepen met arbeidsbeperkingen. Veranderingen hebben vooral betrekking op mensen in een kwetsbare positie. De sociaaleconomische problematiek in onze gemeente blijft stevig en dus is daarmee de opgave in het sociaal domein ook fors. Het kost tijd - het vergt meerdere generaties - om verbeteringen door te voeren en blijvend investeren in de samenleving is dan ook nodig. Wij zien gelukkig de vruchten van ons beleid en laten dit ook periodiek zien, in bijvoorbeeld rapportages, de nieuwsbrief sociaal domein, etc.

Integrale beleidsnota Sociaal Domein verlengen

Het beleidsmatig kader voor het sociaal domein staat in de integrale beleidsnota Sociaal Domein 2023-2026 (hierna: IBN). Een nota met alle onderwerpen van het programma sociaal integraal in één nota. Hierin is ook de uitwerking van het coalitieakkoord en het collegeprogramma met het scenario "Economisch sterk met een sociaal kloppend hart" verwerkt. De uitvoering van de nota doen wij via de maatschappelijke agenda (MAG) Twenterand. De versie 2025 is dit voorjaar verschenen.

Er zijn vier integrale thema's gekozen in deze nota, als basis voor onze opgaven:

1. De zelfredzame Twenterander
2. De participerende Twenterander
3. De gezonde Twenterander
4. De lerende Twenterander

In 2026 zouden we een nieuwe IBN moeten doen verschijnen. We hebben echter geconstateerd dat is beleid nog lang niet achterhaald is, sterker nog dat we de ingezette lijn sinds enkele jaren nu nog meer aan het versnellen zijn. Wij zullen de raad daarom gaan voorstellen de IBN met minimaal 2 jaar te verlengen.

Grote uitdagingen blijven

Grote opgaven blijven spelen de komende jaren, inhoudelijk en financieel. Het is belangrijk om hierop goed op te anticiperen en organiseren. Via het wendbare deel in onze organisatieontwikkeling geven we de opgaven dan ook nader vorm, via bijvoorbeeld verkenningen, bestuursopdrachten, projecten en programma's. Actuele opdrachten waar wij aan werken zijn Toekomst WSW, de vergrijzing Wmo / decentralisatie beschermd wonen, de toegang van het sociaal domein en uiteraard gaan we door met de Transformatie van het Sociaal Domein middels de eerder genoemde MAG.

Daarnaast werkt het sociaal domein mee aan opgaven binnen andere programma's zoals bijvoorbeeld woningbouw (woonzorgvisie) en omgevingsvisie icm economische visie. Tenslotte willen wij niet onvermeld laten dat in 2026 prioriteit ligt bij het uitwerken en implementeren van het nieuwe subsidie- en inkoopbeleid.

Het tijdsgewricht en de opgaven waar we nu voor staan blijft stevig, ook in 2026. De crisis op de woningmarkt, de kostenstijgingen in cao, energie, de situatie in Oekraïne en het bredere vluchtelingenvraagstuk, de vergrijzing, de vele zorgvragen, maatschappelijke onrust, personeelstekorten maken dat individuen en/of groepen het zwaar hebben. In de verhoudingen tussen overheden rijk – gemeenten met name op de dossiers rond jeugd en gezin vinden scherpe en dreigende gesprekken plaats met wat ons betreft nog steeds te weinig perspectief voor gemeenten om de ravijnjaren te tackelen, zeker op het sociaal domein. De rijksvoorjaarsnota komt uiteraard aan de orde in deze kadernota.

Anderzijds willen we ook investeren, bijvoorbeeld in het voorliggend veld, waar dat mogelijk is. Wij geloven in het effect van preventie en weten dat dit een lange adem vergt.

Highlights per doelenboom met fundamenteel werken aan "de basis op de orde"

Landelijke ontwikkelingen hebben nog steeds een forse (financiële) invloed. Bij de doelenboom jeugd gaan wij in op de hervormingsagenda jeugd, het Toekomstscenario jeugd- en gezinsbescherming,

de (doorontwikkeling van de) Toegang van het sociaal domein en sturing op het zorglandschap.

Bij de doelenboom Wmo gaan wij in op plannen rond een aparte financiering en bij de schuldenaanpak met de doorontwikkeling van het meldpunt geldzorgen. Het beroep op de Wmo neemt toe, het aantal cliënten en daarmee de kosten van de Wmo laten een stijgende lijn zien. Om de langjarige effecten van de gevolgen van de vergrijzing van de Twenterandse bevolking op de Wmo (en ook andere beleidsterreinen) in kaart te brengen wordt een verkenning opgestart. Hierbij wordt onder meer gekeken naar gemeenten waar deze ontwikkeling al langer speelt, in bijvoorbeeld Groningen en Limburg. De uitkomsten van deze verkenning zullen dit najaar beschikbaar zijn.

Rond onderwijs speelt casuïstiek rond onderwijshuisvesting en temporiseren we ontwikkelingen rond het IHP. Bij gezondheid staat de uitvoering van de MAG centraal en is de kerntakendiscussie SamenTwente verwerkt.

Daarnaast vraagt in de uitvoering vanuit het principe “de basis op orde” het aankomende jaar opnieuw onze aandacht om de dienstverlening en de onderliggende processen op maat te maken en de capaciteit hierop op orde te krijgen en in lijn te brengen met de huidige producten, verantwoordelijkheden en ontwikkelingen op met name werk en inkomen, beleid en backoffice. Integraal werken in de uitvoering is hierin vol in ontwikkeling.

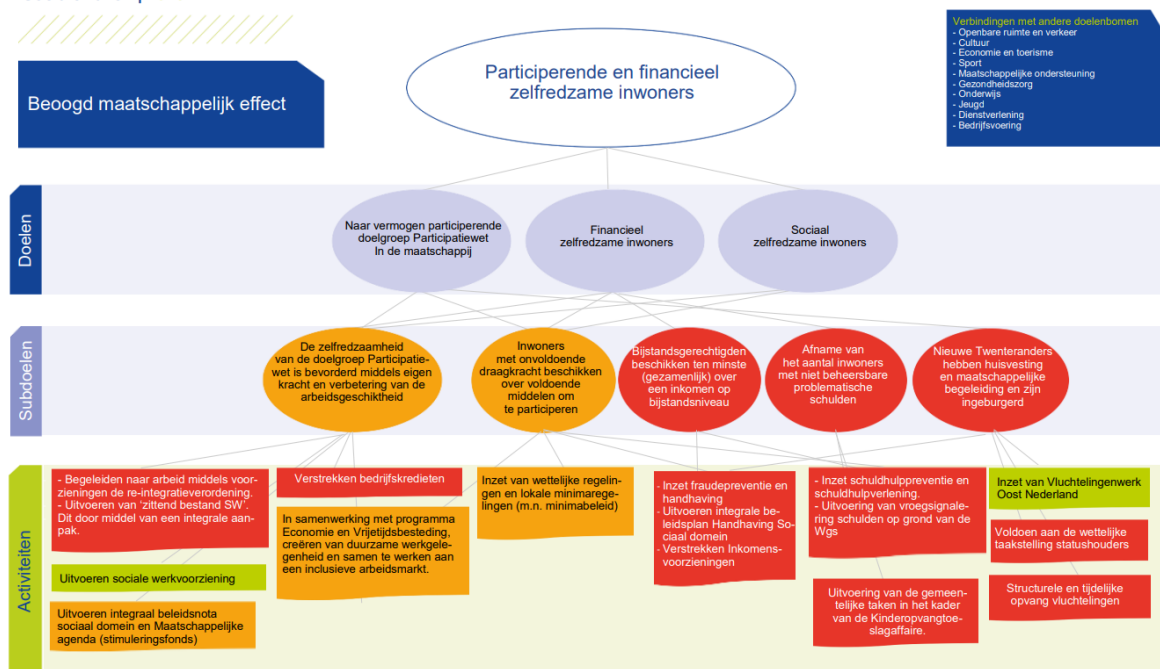
Er blijven grote zorgen over de financiën in het sociaal domein. Kosten blijven stijgen, meer dan wij ambiëren en het open einde karakter is voelbaar, zeker bij jeugdhulp. Gelet op de zorgelijke financiële positie van onze gemeente met name in het meerjarenbeeld, betekent dat nog steeds focus en bijsturing aan de orde is. Dit doen we met scherpe keuzes om bepaalde zaken niet meer of anders te (laten) doen en blijvend scherp te ramen. Geld volgt beleid (middelen volgen opgaven) en dat werkt! Tenslotte versterken regionale samenwerking en lokale inzet en lokale participatie (via o.a. onze Adviesraad Sociaal Domein) elkaar bij het vormgeven van taken binnen het sociaal domein. Voor een gemeente op schaal als de onze onmisbaar.

Tot zover de algemene inleiding. Bij de doelenbomen in dit programma gaan wij nader in op de specifieke voorstellen en ontwikkelingen.

Doelenboom Sociale Zaken

Doelenboom Sociale Zaken

Sociale zaken | 2026

Beoogd maatschappelijk effect en doelen Sociaal Domein

Beoogd maatschappelijk effect

Participerende en financieel zelfredzame inwoners

Doelen

Naar vermogen participerende doelgroep Participatiewet in de maatschappij

Het doel van de Participatiewet is om mensen zoveel mogelijk te laten participeren op de reguliere arbeidsmarkt. De gemeente kan voor iedereen dezelfde instrumenten en voorzieningen inzetten en zal daarbij ook maatwerk inzetten. Hierbij wordt zoveel mogelijk uitgegaan van de eigen kracht van de inwoner.

Financieel zelfredzame inwoners

Het hebben van werk of een zinvolle dagbesteding maakt meedoen in de samenleving mogelijk. Het zorgt voor ritme en structuur en het geeft eigenwaarde. We willen dat elke inwoner van de gemeente Twenterand de mogelijkheid krijgt om naar vermogen mee te doen aan de samenleving. We ondersteunen inwoners die niet zelf in hun levensonderhoud kunnen voorzien met een uitkering. Voor een deel van deze inwoners ligt er een opgave wat betreft het vinden van passend werk. Kinderen moeten zich kunnen ontplooiën, hun eigen mogelijkheden ontdekken en ontwikkelen en volop mee kunnen doen in de samenleving. Belangrijk is dat zij perspectief houden op een gelukkig leven. Elk kind moet niet alleen kunnen beschikken over voedsel, kleding en andere basisbehoeften, maar moet ook mee kunnen op schoolreis, lid van de bibliotheek kunnen worden en bijvoorbeeld wekelijks kunnen sporten of muziek maken.

Sociaal zelfredzame inwoners

Zelfredzaamheid is het hogere doel. Middels eigen kracht, instrumenten uit de participatiewet, schuldhulpverlening en minimabeleid en de wettelijke taken rond vluchtelingen wordt dit zo optimaal mogelijk nagestreefd.

Subdoel

Subdoel: De zelfredzaamheid van de doelgroep participatiewet is bevorderd middels eigen kracht en verbetering van de arbeidsgeschiktheid

Activiteit

- **Begeleiden naar arbeid middels o.a. ons eigen leerbedrijf en/of participatie en/of tegenprestatie en/of garantiebanen en/of nieuw beschut**

Een deel van de doelgroep van de participatiewet heeft voldoende arbeidscapaciteit. Deze mensen worden zo snel mogelijk begeleid naar betaald werk door de werkconsulenten van de gemeente Twenterand. Een ander deel van de bijstandsgerechtigden heeft een arbeidsbeperking. Deze doelgroep wordt naar werk begeleid met behulp van loonkosten subsidies voor werkgevers. Voor andere bijstandsgerechtigden is extra begeleiding nodig om de stap naar betaald werk te kunnen zetten. Voor deze doelgroep wordt gebruik gemaakt van de dienstverlening van met name Ontplooi en Larcom. Voor de groep waarvoor de stap naar betaald werk geen haalbare kaart is wordt gekeken naar mogelijkheden om toch te participeren via b.v. vrijwilligerswerk. Werk blijft voor ons - waar dat voor onze inwoners mogelijk is - de beste vorm van participatie!

Vanaf 1 januari 2024 is de gemeente Twenterand verantwoordelijk geworden voor de uitvoer van de Aanvraag Levensonderhoud (ALO). In de komende periode werken we binnen Werk en Inkomen in de volle breedte, van aanvraag, administratie, toeleiding naar werk en handhaving, aan optimalisering van de dienstverlening. Onder andere om te kunnen voldoen aan de wettelijke verplichtingen en de caseload beheersbaar te maken, maar ook om goed te kunnen inspelen op de consequenties vanuit de invoering van de Participatiewet in Balans, per 1 januari 2026.

Onderdeel van de uitvoering van de Participatiewet is de handhaving. De uitvoering van deze handhaving is uitbesteed aan het SRT (Sociaal recherche Twente). Bij het overhevelen van de ALO van Almelo naar Twenterand is geen rekening gehouden met de hiervoor extra benodigde capaciteit op het gebied van handhaving (personeel en financieel). In de afgelopen jaren heeft de gemeente Twenterand bij de SRT aanzienlijk meer uren verbruikt dan ingekocht. Nieuwe afspraken met de SRT worden dit jaar voorzien. Indien de uitkomsten hier aanleiding toe geven wordt de Raad hierover geïnformeerd.

De Tweede Kamer heeft dit voorjaar de Participatiewet in balans aangenomen. Het doel van deze wet is om mensen die een beroep doen op de bijstand of daar al gebruik van maken meer vanuit vertrouwen te behandelen. Gemeenten krijgen de ruimte om veel meer dan nu maatwerk te leveren. Zo hoeft de dienstverlening niet alleen meer gericht te zijn op toeleiding naar werk maar kan deze ook ondersteuning bij (onbetaalde) inzet voor de samenleving inhouden. Daarbij krijgen bijstandsgerechtigden om naast hun uitkering (tot op zekere hoogte) inkomsten te genereren zonder dat dit een korting op de uitkering tot gevolg heeft. De bedoeling is dat het zogenoemde spoor 1 van de wet per 1 januari 2026 in werking treedt. Voor gemeenten betekent invoering van deze wet een aanzienlijke intensivering van de dienstverlening. Ook voor de gemeente Twenterand wordt voorzien dat dit hieraan personele/financiële consequenties zijn verbonden. Het college gaat de impact van de wet de komende tijd nader onderzoeken en planmatig dit oppakken, hierbij zullen ontwikkel- en implementatiekosten ook worden bezien.

Regionaal Werkcentrum

In het afgelopen jaar is in de regio Twente gewerkt aan een herinrichting van de regionale arbeidsmarkt infrastructuur. Een belangrijk onderdeel hierin is de inrichting van een regionaal Werkcentrum: de centrale toegang voor inwoners/werkzoekenden, werkgevers/organisaties en andere belanghebbenden tot integrale dienstverlening vanuit alle ketenpartners. In dit werkcentrum wordt alle dienstverlening ondergebracht, inclusief die vanuit het Leerwerkloket Twente, Werkplein Twente/WSP, Pluspunt Twente/RMT en het Twents Fonds voor Vakmanschap.

Na een periode van intensieve overleggen op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau nadert nu het moment waarop met de daadwerkelijke inrichting van dit Werkcentrum kan worden gestart. Hiervoor is een inrichtingsplan opgesteld waaraan is meegewerkt door de 4 netwerkorganisaties en de 14 Twentse gemeenten (bestuurlijk, management, beleid en uitvoering). Het Werkcentrum Twente moet op 1 januari 2026 volledig operationeel zijn. Dit jaar (2025) wordt benut als een overgangsjaar. Op het moment van verschijnen van de kadernota wordt gewerkt aan vaststelling van de regionale samenwerkingsovereenkomst in de colleges van de deelnemende gemeenten.

- **Uitvoeren sociale werkvoorziening**

Voor de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) maakt de gemeente Twenterand, samen met enkele andere gemeenten in de regio Twente, gebruik van de dienstverlening van met name Ontplooi. Deze dienstverlening omvat ook b.v. werkervaringstrajecten van uitkeringsgerechtigden, die na enige begeleiding door Ontplooi, naar betaald werk kunnen doorstromen. De dienstverlening van Ontplooi vindt plaats op basis van een DVO. De looptijd van deze DVO eindigt per 1 oktober 2026. Daarom onderzoekt de gemeente Twenterand op dit moment op welke wijze in deze dienstverlening kan/moet worden voorzien. Hiervoor worden scenario's ontwikkeld, waaronder die van verlenging van de dienstverlening door Ontplooi. Ook onze afspraken met Larcom zijn in beeld. Daarnaast speelt ook dat vanuit het rijk gewerkt wordt aan versterking van de landelijke infrastructuur ontwikkelbedrijven.

Subdoel

Subdoel: Bijstandsgerechtigden beschikken ten minste (gezamenlijk) over een inkomen op bijstandsniveau

Activiteit

- **Verstrekken Inkomensvoorzieningen**

Alleenverdienersproblematiek

De alleenverdienersproblematiek is een situatie waarbij een (echt)paar door een samenloop van wet- en regelgeving te weinig toeslagen ontvangt en daarmee onbedoeld op een besteedbaar inkomen onder het bestaansminimum uitkomt. De alleenverdienersproblematiek is in 2009 ontstaan bij het afbouwen van de uitbetaalbaarheid van de algemene heffingskorting (AHK) aan de minstverdienende partner (ook wel de overdraagbaarheid van de AHK genoemd). Een samenloop van fiscaliteit, sociale zekerheid en toeslagen pakt voor deze groep alleenverdieners nadelig uit, waardoor zij toeslagen mislopen. Gemeenten kunnen financiële ondersteuning bieden aan huishoudens die als gevolg van de alleenverdienersproblematiek onder het bestaansminimum uitkomen. Gemeenten kunnen de gemiste huur- en zorgtoeslag compenseren vanuit de individuele bijzondere bijstand. De Tweede Kamer heeft verzocht om de betrokken huishoudens actief te benaderen. Met de VNG is afgesproken dat gemeenten dit gefaseerd oppakken. Via een decentralisatie-uitkering ontvangen gemeenten budget om aan de betreffende huishoudens bijzondere bijstand te verstrekken. De budgetten zijn voorlopig maar kunnen worden bijgesteld bij de meicirculaire 2025 en de meicirculaire 2026. Mede daarom is het college als bezig om (uitvoerings)beleid gaan maken voor deze doelgroep.

Securityofficer Suwinet

Het gebruik van Suwinet vereist een strikte waarborging van autorisatie- en beveiligingsbeleid. Dit is een eis van rijkswege. Door een formatie-uitbreiding van 0,33 fte á € 25.000 willen we dit proces goed borgen binnen de organisatie.

Werk-, inkomen en inburgeringsconsulent

Er is sprake van achterstallig onderhoud en een hoge werkload. Door een tijdelijke inzet van 1,66 fte á € 135.850 voor drie jaar van extra consulenten zorgen we dat de basis op orde is, verbeteren we het dienstverleningsniveau en werken we efficiënter bij een passende werkload. Hierna kan bepaald worden of er noodzaak is tot structurele uitbreiding. De kosten dekken we uit de algemene risico reserve.

Voorstel	i/s	Financieel	v/n
Securityofficer Suwinet	s	€ 25.000	n
Werk-, inkomen en inburgeringsconsulent	i	€ 135.850	n

Subdoel

Subdoel: Afname van het aantal inwoners met niet beheersbare problematische schulden

Activiteit

- Inzet schuldhulppreventie en schuldhulpverlening

Stadsbank Oost Nederland

Middels de uitgevoerde bestuursopdracht Stadsbank Oost Nederland is gekeken of er door meer lokaal te doen er besparingen gevonden konden worden. Dit bleek het geval zodat per 2026 afgerond € 30.000 structureel kan worden ingeboekt. Vorig jaar is hier uitgebreid over gerapporteerd.

Ontwikkelingen schuldenaankpak en meldpunt Geldzorgen

Ondertussen wordt gewerkt aan versterking van het Meldpunt Geldzorgen om de overgenomen taken nader vorm te geven. Naast genoemde partiele uittreding bij de Stadsbank Oost Nederland wordt de regie over de dienstverlening schulden nog meer versterkt want tegelijkertijd zal een aantal elementen van de basisdienstverlening schuldhulpverlening geïmplementeerd worden. Gemeenten hebben zich via de VNG gecommitteerd hieraan. De basisdienstverlening bestaat uit 20 elementen waaraan gemeentelijke schuldhulpverlening moet voldoen. Een aantal elementen van de nieuwe basisdienstverlening, zoals een hulpaanbod dat toegespitst is op verschillende doelgroepen en het standaard aanbieden van een saneringskrediet met aflostermijn van 18 maanden biedt de gemeente Twenterand al aan, maar andere punten vergen nog ontwikkeling en onderzoek. Doel van de “nieuwe basisdienstverlening” is dat er meer beleidsuniformiteit tussen gemeenten ontstaat. De partijen van de bestuurlijke afspraken hebben een actieplan geschreven waarmee gemeenten aan de slag kunnen. De basisdienstverlening stelt hogere eisen aan gemeenten wat betreft schuldhulpverlening en is vrij dwingend. Het betekent dat er geïnvesteerd moet worden in gemeentelijke schuldhulpverlening. Tenslotte wordt ook de motie versterking meldpunt geldzorgen geëvalueerd en betrokken bij de doorontwikkeling van ons Meldpunt. Dekking voor deze doorontwikkeling zijn de middelen die we van het rijk blijven ontvangen voor armoedebestrijding.

Voorstel	i/s	Financieel	v/n
Stadsbank Oost Nederland	s	€ 30.000	v

Subdoel

Subdoel: Nieuwe Twenteranders hebben huisvesting en maatschappelijke begeleiding en zijn ingeburgerd

Activiteit

- Structurele en tijdelijke opvang vluchtelingen

Statushouders

Elke gemeente moet een x-aantal statushouders huisvesten in haar gemeente. Dit is de taakstelling. Het behalen van deze taakstelling is de afgelopen tijd een lastigere opgave geworden. Dit komt deels door de stijgende aantallen en achterstanden van voorgaande jaren. Maar het heeft ook te maken met de situatie op de woningmarkt, in combinatie met het profiel van de gekoppelde statushouders. We zien namelijk een landelijke ontwikkeling dat er steeds meer alleenstaanden en alleengaanden (wachtend op gezinshereniging) gehuisvest moeten worden. Onze woningvoorraad is op dit moment hierop niet voldoende toegerust. We werken aan oplossingen voor dit huisvestingsvraagstuk. Gezien de inhaalslag blijven we scherp monitoren wat dit betekent voor de druk op de inburgeringsketen, het onderwijs en de zorg, maar ook de interne capaciteit rond opvang en inburgering. Tenslotte melden wij dat de inkoop van taallessen in het kader van inburgering weer speelt. Dit wordt in Twents verband opgepakt. Mocht de uitkomst daartoe aanleiding geven zullen wij hierop terugkomen.

Oekraïense vluchtelingen

De oorlog in Oekraïne duurt voort, waardoor Oekraïners nog steeds naar veiligere landen, waaronder

Nederland, vluchten. Tot maart 2026 kunnen deze vluchtelingen hier verblijven onder de richtlijn tijdelijke bescherming (RTB), maar wat er daarna gebeurt is nog onduidelijk. Wel weten we dat de transitie van opvanglocaties financieel gedekt kunnen worden door het Rijk, tot maart 2027. We blijven deze vluchtelingen opvangen en ondersteunen in hun integratie. De verwachting is dat de vluchtelingen zelf steeds meer moeten bijdragen in de kosten van de opvang.

Asielzoekers

Naast de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne moeten we ook vluchtelingen uit andere gebieden opvangen, asielzoekers. Voorlopig is de zogenaamde Spreidingswet nog steeds van kracht. Het landelijk voornemen in Den Haag is om de Spreidingswet in te trekken, maar of en wanneer dit gaat gebeuren is nog onduidelijk. De Spreidingswet moet zorgen voor voldoende opvangplekken en een betere spreiding van asielopvang over het hele land. Volgens het verdeelbesluit heeft de gemeente een voorlopige taakstelling van 163 reguliere opvangplaatsen, waarvan 26 AMV geschikt voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen. Indachtig o.a. de besluitvorming van de raad wordt er in Twenterand ziet het college vooralsnog geen mogelijkheden om uitvoering gegeven aan de uitvoering van de Spreidingswet en het verdeelbesluit. Risico is wel dat het Ministerie hierop gaat ageren. Voor detailinformatie hierover zie de recente raadsbrieven.

Indicatoren

Beleidsdoelen	Begroot 2026	Begroot 2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	Bron
Naar vermogen participerende (niet) uitkeringsgerechtigden									
Aantal uitkeringsgerechtigden* (participatiewet)	424	415	400	398	394	403	432	442	CIV
Aantal personen met een loonkostensubsidie (nieuwe indicator 2021)	150	140	143	138	135	115	97	-	CIV
Aantal uitkeringsgerechtigden (IOAW/IOAZ)	13	17	13	15	17	22	22	24	CIV
Aantal activeringstrajecten	201	230	224	226	320	235	330	334	CIV
Aantal oude Wsw 'zittend bestand' in arbeidsjaren	166	202	208	219	223	221	255	267	meicirculaire
Aantal taakstelling vergunninghouders*****	71	100	88	75	57	29	38	28	Min. Justitie en Veiligheid
Financieel zelfredzame inwoners									
Aantal aanvragen bijzondere bijstand**	454	450	416	444	458	553	432	562	CIV
Aantal personen die uitgestroomd zijn naar werk***	90	120	117	120	116	59	44	70	CIV
Aantal aanvragen inkomenstoeslag**	301	320	298	314	310	338	404	327	CIV
Aantal personen die beroep doen op de studietoelage**	15	12	9	11	14	17	11	8	CIV
Sociaal zelfredzame inwoners									
Aantal personen die beroep doen op de Meedoenregeling****	N.v.t.	370	309	375	359	309	218	423	CIV
Aantal personen die beroep doen op de jeugd sport en cultuurfonds	170	170	174	148	105	165	124	163	extern
Beschut werk	23	21	20	19	17	17	11	11	Ministerie van SzW
Aantal kinderen schoolpakket	73	75	53	75	66	70	95	79	extern

* betreft het aantal uitkeringspartijen

** betreft per 2021 het aantal toegekende aanvragen

*** vanaf 2022 vermelden we het totale aantal uitgestroomde personen uit de bijstand.

**** de Meedoenregeling bestaat niet meer met ingang van 1-1-2025

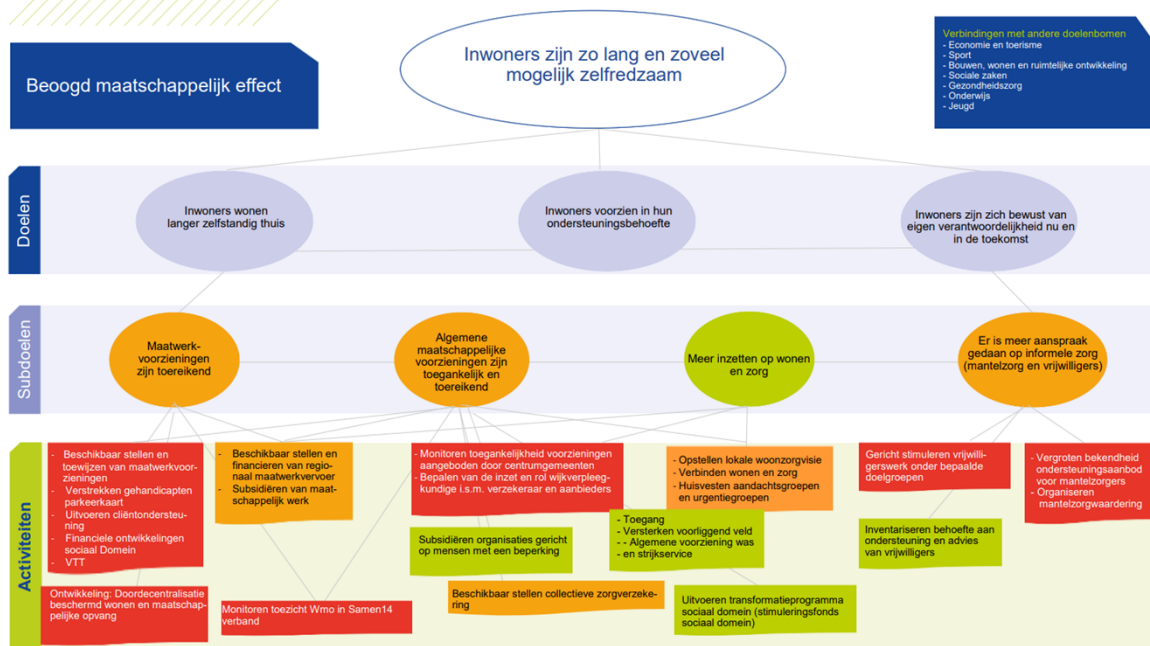
***** dit is de taakstelling zoals deze op dit moment bekend is. Deze loopt t/m 31 jan. 2026.

Daarna wordt op basis van de instroom de taakstelling mogelijk herzien. Bij de begroting kan dan ook een meer accuraat beeld worden gegeven voor 2026

Doelenboom Maatschappelijke Ondersteuning

Doelenboom Maatschappelijke ondersteuning

Maatschappelijke ondersteuning | 2026

Beoogd maatschappelijk effect en doelen Maatschappelijke ondersteuning

Beoogd maatschappelijk effect

Inwoners zijn zo lang en zoveel mogelijk zelfredzaam

Doelen

Inwoners wonen langer zelfstandig thuis

De gemeente streeft na dat inwoners zo lang mogelijk zelfredzaam blijven. Daartoe werken we er aan om de inwoners zo lang dit mogelijk en wenselijk is zelfstandig thuis te laten wonen. We voorzien zo goed mogelijk, direct of indirect, in de diverse ondersteuningsbehoeften van inwoners. We zitten hierbij in op een transformatie waarbij het vergroten van zelfredzaamheid en eigen kracht voorop staat. Langer zelfstandig thuis wonen is daar een onderdeel van.

Inwoners voorzien in hun ondersteuningsbehoefte

Het doel van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is dat inwoners worden voorzien in hun ondersteuningsbehoefte. Inwoners worden gestimuleerd en ondersteund om nog meer op eigen kracht en samen met het eigen netwerk te komen tot oplossingen. De inwoner en zijn omgeving staan daarbij centraal. We stimuleren inwoners op hun eigen mogelijkheden en verantwoordelijkheden in te zetten. Een maatwerkvoorziening is het sluitstuk van de Wmo. Eerst beoordelen de eigen kracht van de inwoner en kijken we naar algemene voorzieningen. Daar waar nodig zetten we een maatwerkvoorziening in om in de ondersteuningsbehoefte van de inwoner te voorzien.

Inwoners zijn zich bewust van eigen verantwoordelijkheid nu en in de toekomst

We bevorderen het bewustzijn onder de inwoners van hun eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Inwoners worden gestimuleerd en ondersteund om in eerste instantie op eigen kracht en gezamenlijk met de mensen uit hun omgeving tot oplossingen voor problemen te komen. Hierbij is ook de inzet van het voorliggend veld (vrij toegankelijk zorg- en welzijnsaanbod) en de sociale basis (vrijwillig aanbod en inwoners en verenigingen) van groot belang. Door hierop in te zetten sluit de gemeente aan bij diverse ontwikkelingen die ook landelijk en regionaal worden ingezet.

Subdoel

Subdoel: Maatwerkvoorzieningen zijn toereikend

Activiteit

- **Beschikbaar stellen en toewijzen van maatwerkvoorzieningen**

Pilot samen indiceren

De gemeente wil gaan starten met een werkwijze onder de noemer Samen Indiceren. Binnen dit project worden lokaal afspraken gemaakt over de verschuiving van werkzaamheden met betrekking tot het indiceren in de Wmo. Het stellen van de indicatie begint al bij een casemanager dementie en wordt in een vloeiende lijn voorgezet en afgerond door de Wmo-consulent. Deze manier van indiceren brengt vele voordelen met zich mee: de ketensamenwerking wordt versterkt, indiceren versnelt, onnodig en dubbel werk wordt voorkomen en we vertrouwen op de kennis en expertise van de professionals. Dit scheelt werk voor de gemeentelijke consulenten, en is ook prettiger voor de inwoners, die hierdoor 1 aanspreekpunt krijgen. De gemeente is bezig of dit ook in Twenterand ingevoerd kan worden. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van het voorwerk dat al binnen de Twentse Koers is gelegd.

Beleidsadviseur sociaal

De huidige werkload bij de beleidsadviseurs in het sociaal domein is erg hoog. Door een structurele formatie-uitbreiding van 1 fte á € 93.850 verwachten wij dat de basis op orde komt en we ons aan onze wettelijke plicht houden. Het draagt ook bij aan integraliteit bij alle doelenbomen gezien de samenhang en samenwerking intern en extern in het sociaal domein.

Voorstel	i/s	Financieel	v/n
Beleidsadviseur sociaal	s	€ 93.850	n

- **Beschikbaar stellen en financieren van regionaal maatwerkvervoer**

Kinderen van Oekraïense ouders worden vanaf begin 2026 gelijk behandeld als alle inwoners. Aanvragen worden getoetst aan de verordening leerlingenvervoer. Er is kans dat een deel van deze kinderen (zonder beperking) enkel vanwege het afstandscriterium recht heeft op een bekostiging van het vervoer naar school waardoor de kosten van het leerlingenvervoer kunnen toenemen al zal de bekostiging in de meeste gevallen dan neerkomen op een vergoeding voor fietsen of eigen vervoer.

Binnen het vervoerscontract zijn er ontwikkelingen. Negen regiogemeenten wensen een uitbreiding van de reismogelijkheden per regiotaxi met ziekenhuizen als puntbestemmingen (een bestemming in een andere gemeente of buiten de regio waar vrij naartoe mag worden gereisd) en de mogelijkheid tot doorreizen vanaf meerdere adressen. Dit heeft een risico in zich op hogere kosten, omdat deze maatregel voor plattelandsgemeenten grotere gevolgen heeft dan voor meer stedelijke gemeenten. Mocht dit het geval zijn dan komen we er bij de begroting op terug.

- **Financiële ontwikkeling sociaal Domein**

Financiële ontwikkelingen

In deze kadernota is er voor gekozen om bij de doelenbomen de financiële ontwikkelingen te beschrijven, zoals bijvoorbeeld de voorjaarnota jeugd. Helaas blijven er zorgen en grote mutaties en ook stevige risico's (zie de paragraaf weerstandsvermogen bij de begroting 2025). Het inbedden van nieuwe (beleids)ontwikkelingen in onze organisatie, met name ook bij sociale zaken maar ook bij de Wmo en jeugd vergen stevige inspanningen en vaak extra middelen. Denk hierbij aan de Pgb 2.0, de eigen bijdrage Wmo, de hervormingsagenda jeugd en het Toekomstscenario. Binnen het sociaal domein willen we hierbij planmatig werken met realistische plannen en duurzame oplossingen waarin integraal dienstverlening, beleid, uitvoering en bedrijfsvoering integraal samenkomen. De uitvoeringskracht van gemeenten - zo ook Twenterand - staat fors onder druk en zoals door de hele kadernota zichtbaar is moet extra worden ingezet om de basis op de orde te krijgen. Dit vergt soms een dubbele inspanning.

Financiën Wmo

In de septembercirculaire is bekend gemaakt dat (een nader te bepalen deel van) de Wmo niet langer

via de algemene uitkering van het gemeentefonds gaat, maar via een aparte financiering. Vooruitlopend op de gekozen bekostigingsvorm is in de septembercirculaire 2024 vanaf 2026 een jaarlijks bedrag opgenomen voor demografie (vergrijzing). Een gedeelte hiervan is bedoeld voor de maatwerkvoorzieningen. Deze middelen worden gereserveerd om de kosten die te maken hebben met de vergrijzing op te vangen. De doordecentralisatie Beschermd Wonen en de invoering van het bij behorende nieuwe verdeelmodel zijn verder uitgesteld tot in ieder geval 1 januari 2026. De doordecentralisatie gaat gepaard met een korting op het budget Beschermd Wonen. De exacte korting op de rijksbijdrage als ook het ingroeipad zijn op dit moment echter nog niet bekend. Een verkenning hierop loopt nog. Wmo kosten ervaren wij als een potentiële financiële tijdbom (i.c.m. vergrijzing en zorgzwaarte o.a. vanwege toename dementie) vandaar dat we actief zijn rond besparingen zoals valpreventie, krachtig ouder worden, enz. Hier gaan we mee door.

Adviseur bedrijfsvoering sociaal domein

Er is behoefte aan meer sturing op de bedrijfsvoering binnen het sociaal domein. Dit was belegd bij meerdere medewerkers, echter hierdoor wordt het overzicht gemist en worden dingen niet gesignaleerd. Dit willen we voorkomen door structureel 1fte á € 85.050 in zetten, waardoor we beter in control zijn.

Voorstel	i/s	Financieel	v/n
Adviseur bedrijfsvoering sociaal domein	s	€ 85.050	n

Indicatoren

Beleidsdoelen	Begroot 2026	Begroot 2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	Bron
Maatwerkvoorzieningen zijn toereikend									
Toegekende maatwerkvoorzieningen totaal*	vervalt	vervalt	3151	2919	3270	3554	3434	3325	Interne systemen
Algemeen maatschappelijke voorzieningen zijn toegankelijk en toereikend									
Aantal mantelzorgers dat de waardebonnen heeft ontvangen	1000	1000	982	939	803	885	986	1003	Stichting Evenmens
Aantal individueel ondersteunde mantelzorgers	280	280	236	400	236	265	306	162	Stichting Evenmens
Aantal cliënten dat een beroep doet op maatschappelijk werk	450	430	386 AMW en BRAM 78 SGMW 3 THV ****	414	436	407	437	454	Avedan Maatschappelijk werk
Aantal behandelde cliënten***	220	220	179	194	197	192	252	275	MEE IJsseloevers
Aantal verzekerden collectieve zorgverzekering	1026	950	1024	1036	1099	1209	1221	1416	Menzis

*Dit betreft het aantal unieke BSN's met een lopende indicatie in het aangegeven jaar

** Inwoners kunnen meerdere soorten geïndiceerde zorg ontvangen. Om die reden tellen deze indicatoren niet precies op tot het aantal unieke inwoners dat geïndiceerde zorg heeft ontvangen

*** MEE registreert casussen, vandaar dat het hier om het aantal casussen gaat. Daarnaast geldt ook dat MEE ondersteunt en geen behandelen verricht

**** AMW = Algemeen Maatschappelijk werk. BRAM = een onderdeel dat onder maatschappelijk werk wordt weggezet.

SGMW = Schoolgericht Maatschappelijk Werk.

THV = Tijdelijk Huisverbod. Hierbij gaat het om ondersteuning van de persoon die achterblijft bij een tijdelijk huisverbod en tijdens het nazorgtraject.

Vernieuwde beleidsindicatoren	Begroot 2026	Begroot 2025							Bron
Algemeen maatschappelijke voorzieningen zijn toegankelijk en toereikend									
Aantal bereikte ouderen t.b.v. valpreventie	100	75							Extern
Aantal inwoners dat beschermd woont	22	20							Interne systemen
Aantal inwoners dat verblijft in maatschappelijke opvang	7	5							Interne systemen
Aantal meldingen bij het signaalpunt eenzaamheid	10	25							Extern
Aantal inwoners met een Wmo-voorziening*	2800	3100							Interne systemen
Aantal inwoners met huishoudelijke ondersteuning**	1500	1500							Interne systemen
Aantal inwoners met begeleiding individueel**	650	575							Interne systemen
Aantal inwoners met groepsbegeleiding**	290	275							Interne systemen
Aantal inwoners met wonen en verblijf**	20	15							Interne systemen
Aantal inwoners met een woonvoorziening**	300	300							Interne systemen
Aantal inwoners met een rolstoel(voorziening)**	200	200							Interne systemen
Aantal inwoners met een vervoersvoorziening (excl. Regiotaxi)**	400	400							Interne systemen

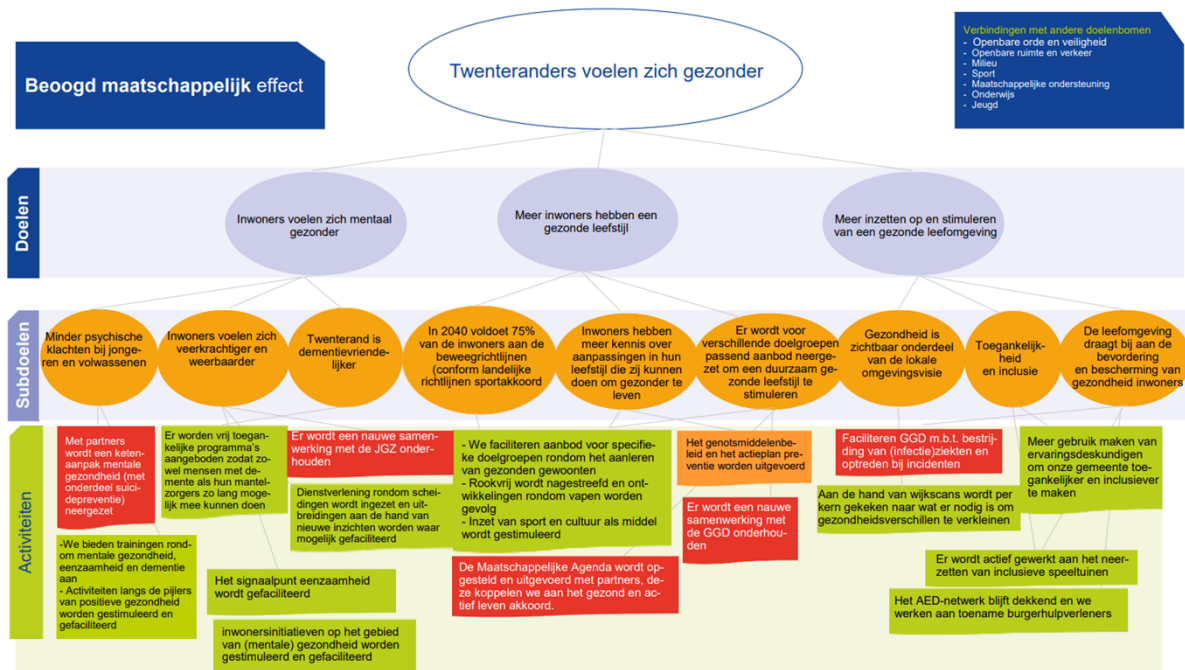
*Dit betreft het aantal unieke BSN's met een lopende indicatie in het aangegeven jaar

** Inwoners kunnen meerdere soorten geïndiceerde zorg ontvangen. Om die reden tellen deze indicatoren niet precies op tot het aantal unieke inwoners dat geïndiceerde zorg heeft ontvangen

Doelenboom Gezondheid en Preventie

Doelenboom Gezondheid en Preventie

Gezondheid en preventie | 2026

Beoogd maatschappelijk effect en doelen Gezondheid en Preventie

Beoogd maatschappelijk effect

Twenteranders voelen zich gezonder

Doelen

Inwoners voelen zich mentaal gezonder

Van zorg naar gezondheid: die omslag gaan we maken! Volgens het concept voor positieve gezondheid, is gezondheid "het vermogen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven". Mentale gezondheid is nauw verbonden met andere leefgebieden van inwoners. Dit maakt een integrale aanpak voor het verbeteren van de gezondheid noodzakelijk. Daarbij hebben we aandacht voor de sterk veranderende samenleving en de (mentale) uitdagingen die dit met zich meebrengt voor verschillende doelgroepen.

Meer inwoners hebben een gezonde leefstijl

Voor de gemeente is het van belang dat onze inwoners zich zo gezond mogelijk voelen, zodat inwoners gezond op kunnen groeien, ouder worden en zo lang mogelijk gezond en zelfredzaam zijn. Om dit te bereiken is het nodig om een fit en vitaal leven te stimuleren, met een bijbehorende gezonde leefstijl. Verschillende doelgroepen vragen daarbij om verschillende manieren van benadering en ondersteuning.

Meer inzetten op en stimuleren van een gezonde leefomgeving

Gezondheid vertegenwoordigd in alle beleidsterreinen: dat is het doel. Een omgeving moet ruimte bieden voor beweging, ontmoeting en meer voorbeelden van gezond gedrag.

Subdoel

Subdoel: Er wordt voor verschillende doelgroepen passend aanbod neergezet om een duurzaam gezonde leefstijl te stimuleren

Activiteit

- **Genotsmiddelenbeleid en het actieplan preventie worden uitgevoerd.**
In 2025 is het uitvoeringsplan genotsmiddelenbeleid; preventie- en handhavingsplan 2025-2028 in werking gesteld. In 2026 wordt hier verder uitvoering aan gegeven door het uitvoeren van een onderzoek naar witte vlekken in het preventie- en verslavingsaanbod. De kosten hiervan worden binnen de begroting gedekt.

Subdoel

Subdoel: De leefomgeving draagt bij aan de bevordering en bescherming van gezondheid inwoners

Activiteit

- **Faciliteren GGD m.b.t. bestrijding van (infectie)ziekten en optreden bij incidenten**
De GGD is een belangrijke partner waarmee er regionaal en lokaal gewerkt wordt aan het verkleinen van gezondheidsverschillen en het beschermen en bevorderen van een gezonde leefstijl. Begin 2025 zijn de opbrengsten van de kerntakendiscussie over de kerntaken van SamenTwente gepresenteerd. De conclusie is dat om de huidige door gemeenten gewenste standaard van dienstverlening bij SamenTwente vragen om een uitbreiding van de begroting. Alleen dan kunnen we voldoen aan de eisen die aan ons gesteld worden, bijvoorbeeld rondom advisering vanuit gezondheidsperspectief op implementatie van de omgevingswet, het voorkomen van code zwart (het ontbreekt dan aan specialistische bijstand voor moord, zedenzaken of euthanasie) in de forensische geneeskunde en het hulp blijven bieden aan mensen met verward gedrag. Het resultaat voor de gemeente Twenterand is dat er vanaf 2026 structureel € 89.000 bij de bijdrage aan SamenTwente wordt opgeplust.

Het programma de Gezonde school aanpak wordt incidenteel gedekt, waarbij er gekeken gaat worden naar andere subsidiemogelijkheden. In 2026 betekent dat een incidentele verhoging van €11.170.

Voorstel	i/s	Financieel	v/n
Uitkomsten Kerntakendiscussie Samen Twente (gezonde school aanpak)	i	€ 11.170	n
Uitkomsten Kerntakendiscussie Samen Twente (autonome ontwikkelingen incl. VTT)	s	€ 89.000	n

Indicatoren

Beleidsdoelen	Begroot 2026	Begroot 2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	Bron
Hulp is geboden waar nodig									
Aantal beschikbare en in kaart gebrachte AED's (incl. AED's in particulier eigendom)	120	110	115	117****	91	91	81	80	Hartslagnu.nl
Minimaal aantal inwoners uit Twenterand die staan ingeschreven op www.hartslagnu.nl	1150	1100	1013	938	1100	1011	917	900	Hartslagnu.nl
Mate waarin hulpverlening bij tijdelijk huisverbod wordt aangeboden (%)*	Vervalt	gaat vervallen	100%	100%	100%	100%	100%	100%	Avedan Maatschappelijk werk
Mate van acceptatie hulpverlening bij tijdelijk huisverbod (%)	Vervalt	gaat vervallen	100%	100%	100%	100%	100%	100%	Avedan Maatschappelijk werk
Aantal basisscholen met voorlichting over middelengebruik	21	21	20	20	0	1**	2**	17	Tactus Verslavingszorg, Firstaid

* Tot en met augustus 2020 gaat het om 3 thv's in de gemeente Twenterand

** In verband met de coronamaatregelen zijn verschillende voorlichtingen niet doorgegaan. Met de scholen is afgestemd hoe hiermee om te gaan.

*** In verband met de coronamaatregelen hebben er 7 scholen tot aan de zomervakantie voorlichtingen afgenomen. De aantallen voor de tweede helft na de zomervakantie zullen wederom afhankelijk zijn van corona.

**** 98 van de 115 AED's zijn 24/7 beschikbaar

Beleidsdoelen (gezondheid)			Bron						
Inwoners voelen zich mentaal gezonder	Begroot 2026	Begroot 2025							
Aantal uitgevoerde trainingen rondom signaleren dementie	18	18							Alzheimer groep Twenterand
Aantal partners dat meewerkt aan de ketenaanpak mentale gezondheid	8	8							Interne systemen
Warme bemiddelingen van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt naar zinvolle daginvulling	25	20							IVT/Zorgsaam
Aantal uitgevoerde trainingen voor professionals en organisaties uit de sociale basis rondom positieve gezondheid	3	3							Evenmens
Aantal meldingen eenzame Twenteranders gedaan bij het Signaalpunt	35	25							Signaalpunt
% opgepakte meldingen n.a.v. melding bij het Signaalpunt	100%	100%							Signaalpunt
Aantal casussen van het scheidingspunt	30	30							Scheidingspunt (Inclusio)
Inwoners voelen zich mentaal gezonder - Lange termijn effecten vanuit de GGD monitor *	Begroot 2028	Begroot 2028	2022/2023						
Het percentage jongeren dat psychische klachten ervaart	25%	25%		29%					GGD monitor - Jeugd
Het percentage jongeren dat aangeeft sterk eenzaam te zijn	3%	3%		8%					GGD monitor - Jeugd
Het percentage jongeren dat het makkelijk vindt om met stressvolle situaties om te gaan	45%	45%		39%					GGD monitor - Jeugd
Het percentage volwassenen/ouderen dat psychische klachten ervaart	10%	10%		14%					GGD monitor - Volwassenen/ouderen
Het percentage volwassenen/ouderen dat aangeeft sterk eenzaam te zijn	18%	18%		23%					GGD monitor - Volwassenen/ouderen
Het percentage volwassenen/ouderen dat veerkrachtig is	90%	90%		84%					GGD monitor - Volwassenen/ouderen
Meer inwoners hebben een gezondere leefstijl	Begroot 2026	Begroot 2025							
Aantal gefaciliteerde programma's voor mensen met een beperking, mensen	8	8							Interne systemen

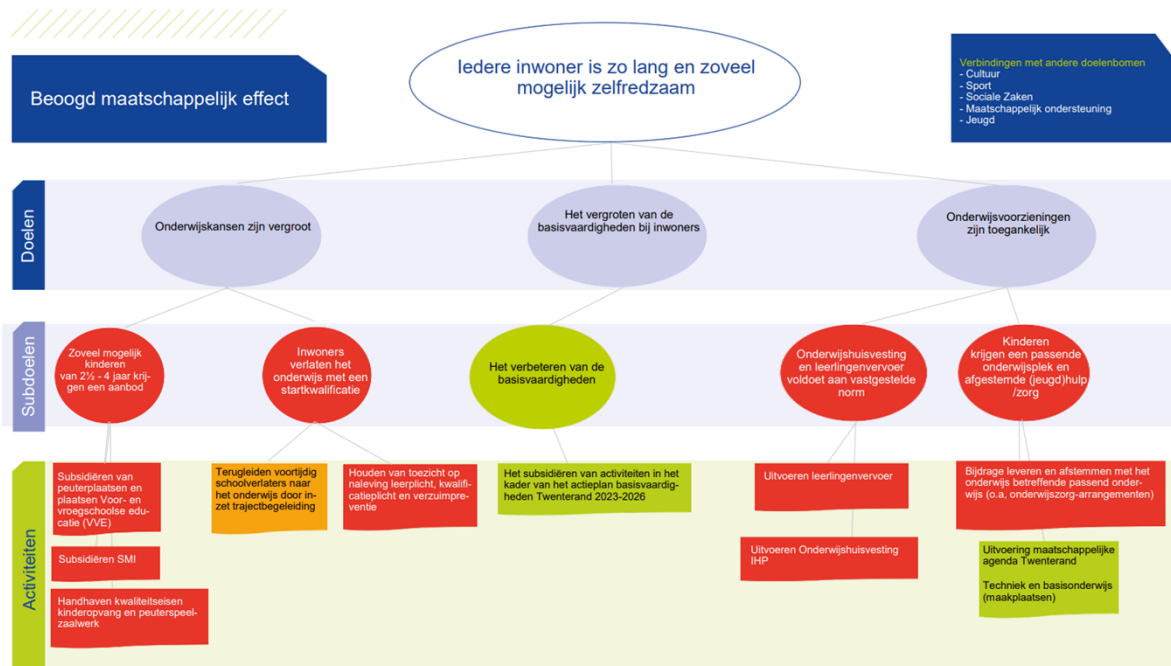
Beleidsdoelen	Begroot 2026	Begroot 2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	Bron
met lage basisvaardigheden, mensen met financiële uitdagingen en jongeren rondom bewustwording en het aanleren van gezonde gewoonten									
Aantal sportverenigingen die actief betrokken zijn bij de aanpak van sociale opgaven	10	10							Interne systemen
Aantal culturele organisaties die actief betrokken zijn bij de aanpak van sociale opgaven	6	6							Interne systemen
Meer inwoners hebben een gezondere levensstijl - Lange termijn effecten vanuit de GGD monitor *	Begroot 2028	Begroot 2028	2022/ 2023						
Percentage jongeren dat voldoet aan de bewegingsrichtlijn	25%	25%		12%					GGD monitor - Jeugd
Percentage jongeren dat elke dag ontbijt	60%	60%		49%					GGD monitor - Jeugd
Percentage jongeren dat wekelijks rookt	10%	10%		14%					GGD monitor - Jeugd
Percentage volwassenen/ouderen dat voldoet aan de bewegingsrichtlijn	55%	55%		47%					GGD monitor - Volwassenen/ouderen
Percentage volwassenen/ouderen dat drugs gebruikt	1%	1%		2%					GGD monitor - Volwassenen/ouderen
Percentage volwassenen/ouderen dat rookt	15%	15%		18%					GGD monitor - Volwassenen/ouderen
Meer inzetten op en stimuleren van een gezondere leefomgeving	Begroot 2026	Begroot 2025							
Gemiddelde afstand inzetbare AED's t.o.v. reanimatielocatie (meters)	500	500							Hartslagnu.nl
Aantal burgerhulpverleners	1.100	1.000							Hartslagnu.nl
Aantal betrokken inwoners/ervaringsdeskundigen bij maatschappelijke opgaven	100	50							Interne systemen
Aantal rookvrije zones	25	20							Rookvrije generatie

* Het effect van preventieve beleidskeuzes is vaak pas zichtbaar na langere tijd. Om die reden hebben we alvast een aantal indicatoren opgenomen die naar verwachting in het voorjaar van 2028 een reëel beeld schetsen van de effecten van ons beleid

Doelenboom Onderwijs

Doelenboom Onderwijs

Onderwijs | 2026

Beoogd maatschappelijk effect en doelen Onderwijs

Beoogd maatschappelijk effect

Iedere inwoner is zo lang en zoveel mogelijk zelfredzaam

Doelen

Onderwijskansen zijn vergroot

De gemeente Twenterand heeft als doel de onderwijskansen te vergroten. Wij doen dit door in een vroeg stadium achterstanden en problemen te signaleren en hierop tijdig te anticiperen. Hiermee wordt beoogd dat alle kinderen een kansrijke start hebben in het onderwijs. Tevens hopen we met preventieve inzet in de toekomst minder vaak jeugdhulpvoorzieningen in te zetten. Belang is hierin een goede doorgaande lijn van kinderwens tot onderwijs.

Het vergroten van de basisvaardigheden bij inwoners

De gemeente Twenterand heeft als doel de basisvaardigheden van inwoners te vergroten. Basisvaardigheden zijn competenties die inwoners nodig hebben om effectief te functioneren in de samenleving, hierbij kan gedacht worden aan lezen, rekenen, schrijven en digitale vaardigheden. Als inwoners verminderde basisvaardigheden hebben, kunnen zij minder goed functioneren in de samenleving, thuis en op het werk. Door het vergroten van de basisvaardigheden bij inwoners wordt de zelfredzaamheid bevorderd.

Onderwijsvoorzieningen zijn toegankelijk

De voorzieningen voor onderwijshuisvesting en leerlingenvervoer voldoen aan de normen die in de lokale verordeningen zijn vastgelegd. Tevens zorgt de gemeente in specifieke gevallen voor extra ondersteuning als de gemeente hiervoor verantwoordelijk is.

Subdoel

Subdoel: Zoveel mogelijk kinderen van 2 1/2 - 4 jaar krijgen een aanbod

Activiteit

- Handhaven kwaliteitseisen kinderopvang en peuterspeelzaalwerk

Inspecties kinderdagopvang

Vanaf 1 januari 2022 konden gemeenten en GGD'en ervoor kiezen om flexibeler toezicht te houden. Gemeenten en GGD'en hebben in Twente gezamenlijk beleid geschreven en dit wordt binnenkort vastgesteld. Hoewel de ontwikkelingen nog niet geheel uitgekristalliseerd zijn, is al gebleken dat er meer handhavingsverzoeken zijn binnengekomen. Daarnaast moeten gastouders vanaf 2026 voldoen aan diverse nieuwe eisen, waarop de GGD'en extra toezicht zullen uitoefenen. Tevens zal de gemeente meer inspectie rapporten moeten afhandelen en waar nodig handhaven. Door deze wijzigingen en extra controles wordt geschat dat er meer toezicht nodig zal zijn, wat naar verwachting €75.000,- structureel aan extra kosten met zich mee zal brengen.

Voorstel	i/s	Financieel	v/n
Inspecties kinderdagopvang	s	€ 75.000	n

- Subsidiëren van peuterplaatsen en plaatsen Voor en vroegschoolse educatie (VVE)

Onderwijs Achterstanden Beleid

In het kader van dit beleid ontvangt de gemeente een specifieke uitkering (SPUK). Door recente landelijke kortingen op deze uitkeringen kunnen echter ook de beschikbare middelen voor het onderwijsachterstandenbeleid onder druk komen te staan. Dit kan de uitvoering van het beleid bemoeilijken.

Daarnaast loopt de huidige SPUK-regeling in 2027 af. Hoewel in de wet is vastgelegd dat gemeenten recht hebben op een specifieke uitkering ter dekking van de kosten van wettelijke uitvoeringsverplichtingen, is het op dit moment nog onduidelijk of de SPUK in haar huidige vorm wordt voortgezet.

De gemeente volgt deze ontwikkelingen nauwgezet en zal, indien nodig, tijdig bijsturen om de continuïteit en kwaliteit van de ondersteuning te waarborgen.

Beleidsmedewerker onderwijsachterstandenbeleid

Op deze functie vindt nu inhuur plaats. Het zijn structurele taken die beter via uitbreiding van de formatie á 0,5 fte uitgevoerd kunnen worden. De kosten worden gedekt door de rijksbijdrage hiervoor.

Voorstel	i/s	Financieel	v/n
Beleidsmedewerker onderwijsachterstandenbeleid	s	€42.525	n

Subdoel

Subdoel: Inwoners verlaten het onderwijs met een startkwalificatie

Activiteit

- Houden van toezicht op naleving leerplicht, kwalificatieplicht en verzuimpreventie

Van school naar duurzaam werk – Verankering Leerrecht (Landelijke ontwikkelingen)

In 2026 zal het wetsvoorstel 'Van school naar duurzaam werk' in werking treden. Dit voorstel biedt scholen, Doorstroompunten (voorheen bekend als Regionaal Meld- en Coördinatiepunten) en gemeenten meer mogelijkheden om jongeren tot 27 jaar te ondersteunen. Het richt zich specifiek op de overgang van school naar werk en het behoud van werk. Concreet betekent dit onder andere een verruiming van de doelgroep. Regionaal wordt via de Twentse Belofte geïnventariseerd wat de impact hiervan is voor de regio, en subregionaal wordt onderzocht welke aanpassingen nodig zijn. Indien nodig komen wij als college bij u als raad terug met nadere informatie.

Daarnaast wordt in 2026 mogelijk ook het initiatiefvoorstel voor de verankering van het leerrecht vastgesteld. Dit wetsvoorstel beoogt de verankering van het leerrecht in de Leerplichtwet 1969 en andere onderwijswetten. Er wordt ruimte gecreëerd voor flexibele onderwijsvormen, zodat onderwijs

beter aansluit bij de behoeften van leerlingen. Ook worden de verantwoordelijkheden van ouders, scholen en gemeenten duidelijker gedefinieerd en beter op elkaar afgestemd. De verankering van het leerrecht kan leiden tot extra taken voor onze leerplichtambtenaren, die in de toekomst tevens leerrechtambtenaren zullen zijn. Ook hierover komen wij, indien nodig, bij u als raad terug.

Regionale leerplichtambtenaar NT2

Door de regiogemeenten is ingestemd met het aanstellen van een subregionale leerplichtambtenaar NT-2 gedurende de pilotperiode van 2 jaar. Door toename van ontheemden (asielzoekers/statushouders en Oekraïners) in het onderwijs zien de lokale leerplichtambtenaren een behoorlijke toename van werkdruk. Deze leerlingen hebben allemaal een gezamenlijk kenmerk, namelijk ze gaan of naar PO Het Palet (locatie Almelo of Rijssen) of naar VO ISK Erasmus, locatie Almelo. Vanuit het onderwijs en de regionale leerplichtambtenaren wordt sterk aangedrongen op een eenduidige leerplichtbenadering van deze doelgroep, met name vanwege taalproblemen en culturele achtergronden. Dit in vergelijking met de regionale leerplichtambtenaar MBO. Deze pilot wordt uitgevoerd voor de duur van twee jaar vanuit het Doorstroompunt regio Almelo. Na het eerste jaar wordt een evaluatiemoment gepland (staat gepland op 16 juni 2025) om te reflecteren hoe het eerste jaar is verlopen. Indien nodig komen wij bij u terug op de evaluatie en een vervolg.

Extra leerplicht ambtenaar continueren

U als raad heeft extra middelen beschikbaar gesteld voor leerplicht, met een nadrukkelijke focus op preventieve werkzaamheden. De eerste signalen bevestigen zowel de noodzaak als de meerwaarde van deze inzet. Een formele evaluatie volgt later dit jaar. U ontvangt dan zowel de evaluatie en later in het jaar het jaarlijkse leerplichtverslag.

Naast deze positieve signalen kijken we ook vooruit. We weten dat de verankering van het leerrecht mogelijk zal leiden tot een uitbreiding van de taken voor leerplichtambtenaren. Tegelijkertijd ervaren we dat het werven van gekwalificeerde leerplichtambtenaren een uitdaging is. Dit onderstreept het belang om tijdig geschikte professionals aan ons te binden.

Wanneer de evaluatie is afgerond en ook het leerplichtjaarverslag beschikbaar is, is het de planning om bij de behandeling van de begroting op deze ontwikkelingen terug te komen.

Subdoel

Subdoel: Het verbeteren van de basisvaardigheden

Activiteit

- **Uitvoering geven aan het actieplan basisvaardigheden gemeente Twenterand 2023-2026**

Avondschool

Het Actieplan Basisvaardigheden 2023–2026 van de gemeente Twenterand richt zich op het terugdringen van laaggeletterdheid, die één op de zes inwoners treft. Dit heeft niet alleen invloed op de betrokkenen zelf, maar ook op hun kinderen. Het Actieplan Basisvaardigheden 2023-2026 wordt via routes gefinancierd.

Het Actieplan Basisvaardigheden wordt deels gefinancierd via de reguliere subsidiebeschikking en de regeling voor combinatiefunctionarissen. Daarnaast heeft de gemeenteraad recent extra middelen beschikbaar gesteld via een motie, waarmee onder andere de Avondschool wordt bekostigd.

Voor de uitvoering van het plan zijn meerdere financieringsroutes van toepassing. Tegelijkertijd zijn er diverse andere ontwikkelingen die van invloed zijn op de bibliotheek, zoals de voorgenomen wijziging van de Bibliotheekwet en de herziening van het gemeentelijk subsidiebeleid. In de komende periode wordt onderzocht hoe deze elementen integraal kunnen worden benaderd.

Vooruitlopend op deze bredere aanpak is het belangrijk om te benoemen dat er voor 2026 nog een open vraagstuk ligt rondom de structurele financiering van de Avondschool. Voorgesteld wordt om deze voor het laatste jaar van het actieplan ter overbrugging incidenteel op te nemen in de gemeentelijke begroting, met een bijdrage van €25.000. Dekking komt uit de reserve.

Voorstel	i/s	Financieel	v/n
Avondschool	i	€ 25.000	n

Subdoel

Subdoel: Onderwijshuisvesting en leerlingenvervoer voldoet aan de gestelde norm

Activiteit

• Uitvoeren onderwijshuisvesting IHP

Op het gebied van huisvesting zijn er diverse ontwikkelingen, zoals het wetsvoorstel planmatige en doelmatige aanpak onderwijshuisvesting, doorvertaling van het IHP, de nieuwbouw van de Oranjeschool en het groeiende leerlingaantal van SBO de Sleutel. Hieronder worden ze puntsgewijs toegelicht.

Het Wetsvoorstel doelmatige aanpak onderwijshuisvesting heeft als doel om gemeenten en schoolbesturen meer planmatig te laten samenwerken bij bouw en onderhoud van schoolgebouwen. Het wetsvoorstel wat op 1 augustus 2025 in werking treedt, stelt gemeenten onder andere een Integraal Huisvestingsplan (IHP) verplicht. Het Integraal Huisvestingsplan gemeente Twenterand 2023-2039 biedt een leidraad voor mogelijke investeringen die tot en met 2039 mogelijk plaatsvinden. De gemeente Twenterand is momenteel in afwachting van de wetswijziging en de modelverordening, deze worden halverwege 2025 verwacht. Een wijziging ten opzichte van de huidige situatie is dat de gemeenten verantwoordelijk worden voor levensduur verlengende renovatie. Dit betekent dat gemeenten verantwoordelijk worden voor levensduurverlengende renovaties van schoolgebouwen. Het doel van deze renovaties is om de levensduur en geschiktheid van het gebouw, of een deel daarvan, met minimaal 25 jaar te verlengen. Deze verlenging moet specifiek ten goede komen aan het gebruik voor onderwijs.

Naast het Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderzoekt de gemeente tevens hoe het onderwijsvastgoed, met bijbehorende nieuwe eisen, het beste beheerd kan worden. Waar nodig wachten we op het wetsvoorstel om hier op de juiste wijze op te kunnen anticiperen. Indien nodig, komen we hierover terug bij de raad.

Het leerlingenaantal van SBO de Sleutel is de afgelopen jaren behoorlijk gegroeid en dit lijkt een structurele toename. De structurele toename op het SBO onderwijs kan verklaard worden doordat er Twenterandse leerlingen naar de Sleutel gaan die normaliter op het SO hadden gezeten. De school streeft erna om alle Twenterandse leerlingen zo thuis nabij als mogelijk onderwijs te kunnen geven, zodat de leerling zoveel als mogelijk in zijn of haar omgeving blijft. Het schoolbestuur heeft dan ook gevraagd om mee te denken over de functie van de Sleutel binnen het onderwijslandschap, waarbij een huisvestingsvraag en jeugdhulpvraag naar boven komt. De structurele toename van het leerlingenaantal leidt ertoe dat de Sleutel meer vierkante meters nodig heeft. In 2025 is opdracht gegeven voor een haalbaarheidsonderzoek naar de herinrichting van de bredeschool Kadans, met als doel een oplossing te vinden voor het geschetste vraagstuk. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek zal een advies worden opgesteld waarin een verbouwing wordt voorgesteld. Deze verbouwing brengt kosten met zich mee voor de gemeente. Na afronding van het onderzoek zal er een voorstel worden voorgelegd aan de gemeenteraad om dekking te verkrijgen voor deze kosten. U wordt hierover op een later moment nader geïnformeerd.

Naast bovenstaande wordt u als raad tevens separaat op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen rondom de Oranjeschool.

Gezien alle wettelijke ontwikkelingen op onderwijshuisvesting is de ambitie vooral om de huidige lopende huisvestingsvragen, goed beheer van de voorraad en regelgeving in 2026. Verdere doorontwikkeling van het IHP wordt getemporiseerd, mede omdat nu is afgesproken dat de scholen vanuit hun verantwoordelijkheid kijken naar een scholenplan om bestuuroverstijgend te kunnen kijken naar het onderwijsvastgoed.

Er wordt gekeken hoe onderwijsvastgoed beheerd en onderhouden moet worden, waarbij gemeente en onderwijs ieder hun eigen verantwoordelijkheid pakt. Waarbij tevens een relatie wordt gelegd met duurzaamheidseisen.

• Uitvoeren leerlingenvervoer

Per 1 augustus 2024 is het nieuwe contract voor het doelgroepenvervoer van kracht. De start van het afgelopen schooljaar is onrustig verlopen, wat begrijpelijkerwijs tot zorgen heeft geleid bij ouders, leerlingen en scholen. Met het nieuwe contract en de gemaakte afspraken kijken we met vertrouwen

uit naar het komende schooljaar en 2026, waarin we verwachten dat de uitvoering merkbaar verbetert.

Daarnaast treedt een nieuwe verordening in werking. Hierin blijven we sturen op het vergroten van de zelfstandigheid van leerlingen, onder andere door het opstellen van meer persoonlijke vervoersplannen. Op deze manier willen we het vervoer beter laten aansluiten op de individuele behoeften en ontwikkeling van de leerling.

Subdoel

Subdoel: Kinderen krijgen een passende onderwijsplek en afgestemde (jeugd)hulp/zorg

Activiteit

- **Bijdrage leveren en afstemmen met het onderwijs betreffende passend onderwijs**
De gemeente Twenterand werkt samen met de omliggende gemeenten binnen Twente (via de Samenwerkingsagenda Jeugdhulp Twente) en de subregio aan het versterken van de ondersteuning voor jeugdigen in het speciaal (basis)onderwijs. In gezamenlijk overleg wordt verkend hoe deze ondersteuning op een meer collectieve, preventieve en duurzame wijze vorm kan krijgen, met oog voor de diversiteit en ontwikkelbehoeften van alle betrokken kinderen en jongeren.

In de afgelopen jaren zijn er diverse pilots uitgevoerd die waardevolle inzichten hebben opgeleverd. In 2025 wordt onderzocht in hoeverre het haalbaar en wenselijk is om deze werkwijzen op te schalen naar alle speciaal (basis)onderwijsinstellingen in de sub regio. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de ervaringen van leerlingen, ouders en (onderwijs) professionals.

Indien de uitkomsten positief zijn, zal in nauwe samenwerking met de subregio worden verkend hoe deze vernieuwende aanpak van jeugdhulp uitgebreid kan worden. De beoogde aanpak richt zich op het versterken van preventie en het efficiënter inzetten van beschikbare middelen, met als doel een toekomstbestendige ondersteuning die zoveel mogelijk binnen bestaande budgetten gerealiseerd kan worden.

Daarnaast onderzoekt de gemeente Twenterand in 2025 de mogelijkheid om deel te nemen aan de Jeugdhulp Teams voor speciaal onderwijs in de gemeente Hengelo. Hierbij moet benoemd worden dat de gemeente Twenterand alleen betaalt voor haar eigen inwoners. Ook deze aanpak beoogt een andere inzet van jeugdhulp, met als doel een kostenneutrale uitvoering door een efficiëntere inzet en meer preventie, wat kan leiden tot besparingen.

Indicatoren

Beleidsdoelen	Begroot 2026	Begroot 2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	Bron
Basisvaardigheden zijn vergroot									
Aantal peuters dat wordt bereikt (zowel reguliere peuters als doelgroeppeuters (VVE)) ***	450	500	520	553	506	452	418	313	Opgave instellingen
Aantal cursisten die een taal cursus volgen bij het ROC	40	50	38	39	58	42	38	40	ROC
Aantal cursisten aangemeld via Taalpunt**	200	200	250	239	58	18	31	90	Taalpunt
Aantal leerlingen leerlingenvervoer *	385	370	370	368	333	366	298	282	Interne systemen

* De gerealiseerde cijfers vanaf 2023 is de peildatum 1-4 van dat jaar.

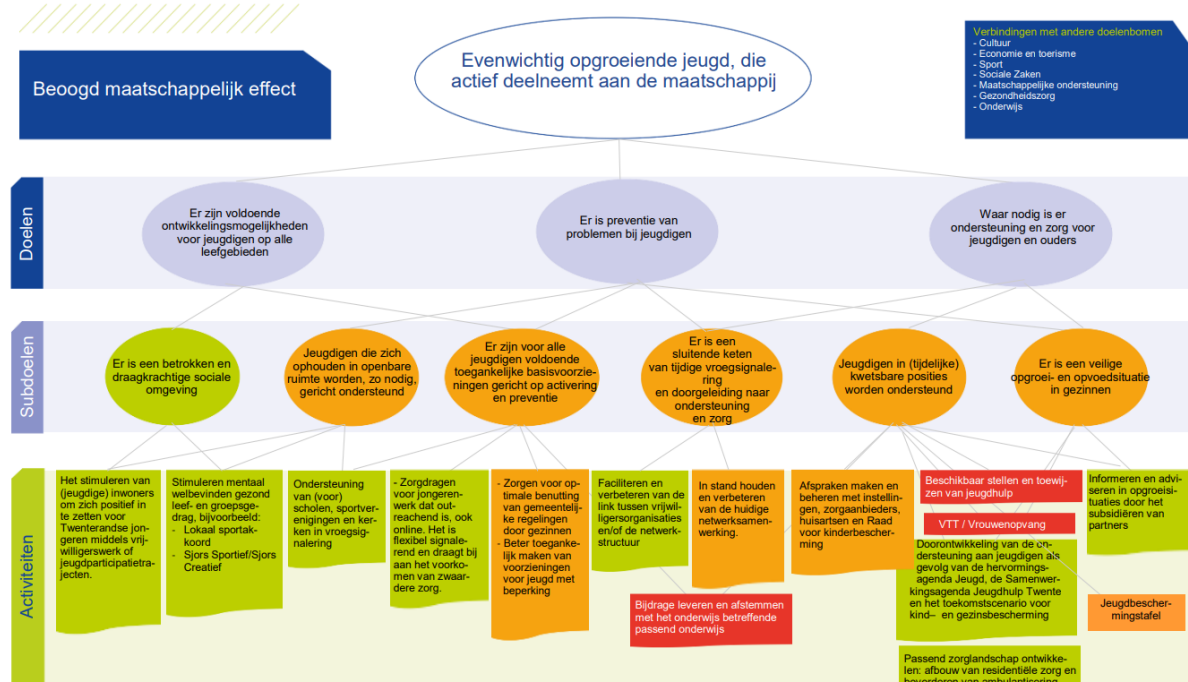
** Het aantal aangemelde cursisten bij het Taalpunt is afhankelijk van de borging van de avondschool. In de huidige prognose is rekening gehouden met de borging.

*** Vermindering vanwege demografie en keuzen van ouders, in lijn jaarverslag 2024.

Doelenboom Jeugd

Doelenboom Jeugd

Jeugd | 2026

Beoogd maatschappelijk effect en doelen Jeugd

Beoogd maatschappelijk effect

Evenwichtig opgroeiende jeugd, die actief deelneemt aan de maatschappij

Doelen

Er zijn voldoende ontwikkelingsmogelijkheden voor jeugdigen op alle leefgebieden

De meeste jeugdigen groeien probleemloos op, ouders zijn hiervoor als eerste verantwoordelijk. Daarnaast zijn er voldoende voorzieningen op het gebied van sport, welzijn, cultuur, educatie, gezondheid en vrije tijd waardoor de jeugd in Twenterand zich kan ontwikkelen.

Er is preventie van problemen bij jeugdigen

De gemeente wil voorkomen dat lichte opvoed- of opgroevragen uitgroeien tot zorgvragen.

Waar nodig is er ondersteuning en zorg voor jeugdigen en ouders

Voor ouders en jeugdigen waarvoor het niet vanzelfsprekend is dat alles vanzelf goed verloopt, is aanvullende ondersteuning of zorg nodig om ook voor hen de kans om evenwichtig op te groeien mogelijk te maken of te vergroten. We streven naar effectieve en efficiënte ondersteuning en zorg waarmee we de eigen kracht van ouders en jeugdigen versterken met als doel dat ze zo snel mogelijk en zo goed mogelijk hun eigen leven (weer) vorm kunnen geven. De gemeente heeft op grond van de Jeugdwet een jeugdhulpplicht, die waarborgt dat jeugdigen de hulp ontvangen die zij nodig hebben. Met deze verantwoordelijkheden heeft de gemeente meer instrumenten in handen om hierop te sturen.

Subdoel

Subdoel: Er zijn voor alle jeugdigen voldoende toegankelijke basisvoorzieningen gericht op activering en preventie

Activiteit

- Zorgdragen voor jongerenwerk dat outreachend is, ook online. Het is flexibel signalerend en draag bij aan het voorkomen van zwaardere zorg.

Implementeren inkoop jongerenwerk

Op 31 december 2025 loopt de huidige subsidie voor het jongerenwerk af. In de loop van 2025 start de gemeente met het proces voor een nieuwe aanbesteding, met als doel om vanaf 1 januari 2026 een vernieuwde invulling te geven aan het jongerenwerk.

In de nieuwe inkoopprocedure zal specifieke aandacht worden besteed aan het outreachend jongerenwerk. De gemeente zal in 2026, waar nodig, actief sturing geven aan de uitvoering hiervan via de gekozen inkoopconstructie. Hiermee willen we inspelen op de veranderende behoeften van jongeren en zorgen voor een effectieve en toegankelijke ondersteuning.

Subdoel

Subdoel: Jeugdigen in (tijdelijke) kwetsbare posities worden ondersteund

Activiteit

- Beschikbaar stellen en toewijzen van jeugdhulp

Meerkosten geïndiceerde jeugdhulp

De kosten van jeugdhulp blijven helaas zorgen baren. Na jaren van terugdringing van kosten bleek ineens in het najaar van 2024 dat een stevige kostenstijging ontstond en dat resulteerde in meerkosten in de jaarrekening van ca. € 600.000).

Voor deze kadernota is uiteraard verdiepend gezocht naar de oorzaken hiervan en doorwerking naar 2026. Tijdens deze analyse werd het beeld niet rooskleuriger en bleek dat de kosten rond met name verblijf en ambulante jeugdhulp volgens onze prognoses fors gaan stijgen. De belangrijkste oorzaken lichten we nu nader toe.

Een eerste onderdeel in de verklaring hiervan is duidelijk omdat jeugdhulp een opneemregeling betreft en gebleken is dat we nu de omstandigheid hebben dat we meer dan vroeger te maken hebben diverse extra dure indicaties en crisiszorg, ook door verhuizingen naar onze gemeente. Dit kan elke gemeente overkomen en nu is komt dit voor rekening van Twenterand voor meerdere personen. Om een indruk te geven kunnen we melden dat we voor één jeugdige in een dure verblijfsvoorziening (driemilieusvoorziening) spreken van een bedrag van €250.000 op jaarbasis. Andere oorzaken kunnen gevonden worden in factoren als intensievere en langdurigere trajecten, dit vanwege toegenomen problematiek maar ook onder invloed van wachtlijsten bij verwijzers als bij zorgaanbieders, maar ook bij onze toegang zoals u weet. Landelijke specialistische zorg moet ook in bepaalde situaties worden ingezet hetgeen ook forse kostenstijgingen betreft. Opvallend is in onze eerste analyse dat totaal aantal jeugdigen (volume) niet noemenswaardig van invloed blijkt te zijn. Dit deel van de kosten overkomt ons en ook al zijn we kostenbewust in onze toegang en werken we zo preventief mogelijk, we moeten wettelijk de zorg bieden die nodig is. We ramen gezien onze financiële situatie scherp dus dan zijn ook overschrijdingen eerder aan de orde.

Bijzondere omstandigheid dat per 2025 sprake is van inwerkingtreding van de nieuwe inkoop Jeugdhulp. Deze inkoop is tot stand gekomen in een tijd waar er veel veranderingen spelen in het zorglandschap c.q. het jeugdzorgstelsel. De hervormingsagenda en andere ontwikkelingen worden al elders benoemd in deze kadernota. Gemeenten zijn gebonden aan het hanteren van reële tarieven. Er is sprake van stijging in de kosten en daardoor tarieven onder invloed van factoren als personeel(stekorten), wachtlijsten en kleinschaligheid en ombouw residentieel verblijf/JeugdzorgPlus. Binnen deze inkoop Jeugdhulp zit ook alle woon- en verblijfszorg. Op dit punt loopt Twente achter gezien landelijke ontwikkelingen en er worden veel kinderen uit huis geplaatst mede door een tekort van passende ambulante alternatieven. Er wordt daarom in Twente via de Samenwerkingsagenda gezamenlijk gewerkt aan bijsturing op dit punt om de kosten te laten verminderen.

Het exacte financieel effect van de nieuwe inkoop is vanwege onvoldoende en veranderende datasets nog niet mogelijk. Bij onze collega-gemeenten in Twente die dezelfde inkoop hebben is er op het

moment van schrijven ook nog geen referentie of zich hier hetzelfde voordoet. Wij lijken als Twenterand dit als eerste te signaleren. Daarbij speelt ook nog de lopende omzettingen van indicaties van de oude naar het nieuwe inkoop en het goed implementeren van de inkoop bij bepaalde onderdelen bijvoorbeeld bij gezinshuizen.

We weten in Twenterand wat we willen en blijven koersvast doorgaan in het treffen van beleids- en beheersmaatregelen om kostenstijgingen te beperken en te keren maar we hebben de wetenschap dat we dit niet op korte termijn zal resulteren in een verlaging van de kosten. We blijven daardoor geconfronteerd worden met een fors extra tekort waarvoor extra gelden benodigd zijn. In deze kadernota wordt daarom voorgesteld om als middenscenario in mogelijke bandbreedtes voorlopig al € 900.000 bij te ramen aanvullend aan het effect van € 600.000 uit de jaarrekening, in totaal dus €1.500.000. Ook al is het bericht nog maar recent bekend, het college wil hierin transparant zijn naar de raad en moet hierin in deze kadernota anticiperen, maar wil ook bij voorbaat de begroting niet onnodig belasten.

Het college is er niet gerust op dat deze extra middelen afdoende zullen zijn en heeft direct opdracht gegeven tot intensievere verdiepende analyses – gezien de complexiteit zelfs op dossierniveau - en gevraagd om nader advies over deze situatie. Zij wil nadere beslissingen hierover nemen op basis van specifiekere informatie. Enige doorlooptijd zal nodig zijn om voldoende data te verzamelen. Wij komen bij de berap 2025 en begroting 2026 hierop terug en zullen uiteraard de raad eerder informeren wanneer dit kan.

Flexibel budget wachttijden Sociaal Domein mn pieken Wmo en jeugd

Door het beschikbaar stellen van een jaarlijks flexibel budget van € 137.020 voor zowel frontoffice (consulenten) als backoffice kunnen mogelijke pieken door een bovenmatig aantal aanvragen binnen het sociaal domein, met name bij Wmo en Jeugd, opgevangen worden. De dekking vindt plaats uit de reserve personeel.

Jeugdconsulent

Voorgesteld wordt de formatie van de jeugdconsulenten structureel uitbreiden met 2fte vanwege een toenemend aantal veiligheidszaken en autonome ontwikkelingen zodat we voldoen aan wettelijke eisen. De salariskosten á € 170.100 dekken we vanuit het verminderen van de zorgkosten want adequate inzet voorkomt duurdere zorg.

Voorstel	i/s	Financieel	v/n
Flexibel budget wachttijden Sociaal Domein mn pieken Wmo en jeugd	i	€ 137.920	n
Jeugdconsulent	s	€ 170.000	n
Geïndiceerde jeugdhulp	s	€ 900.000	n

• VTT

Duurzame doorontwikkeling Veilig Thuis Twente

Het aantal meldingen bij Veilig Thuis Twente (VTT) heeft de afgelopen jaren steeds een stijgende lijn laten zien. Om te voorkomen dat we in een cyclus blijven zitten dat de meldingen toenemen en er extra middelen moeten worden ingezet om de wachttijden te beheersen, is er de wens om tot een toekomstbestendige oplossing te komen met VTT. Tot nu toe was de inzet vooral gericht op het primaire proces van VTT en het beheersen van de doorlooptijden. In 2024 is een onderzoek gedaan met een bredere focus op alle taken van VTT binnen de aanpak Huiselijk geweld en kindermishandeling en de samenwerking in de keten. Uit het onderzoek volgt een nieuwe ontwikkelrichting die past binnen de richting van het Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming en de Hervormingsagenda jeugd. Deze wordt in gezamenlijkheid opgepakt met de uitkomsten van de kerntakendiscussie bij Samen Twente.

Uit de kerntakendiscussie is naar voren gekomen dat (VTT) haar werkzaamheden op het wettelijk minimum blijft uitvoeren. Een belangrijke nieuwe ontwikkeling is het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Hoewel de landelijke Veilig Thuis-organisaties hebben aangegeven zich uit dit traject terug te trekken, heeft VTT uitgesproken waar mogelijk aan te willen sluiten en actief samen te werken binnen de regio.

Vroegsignaleringsoverleg

Een andere relevante ontwikkeling is het Vroegsignaleringsoverleg. Gemeenten in Twente willen actiever inzetten op tijdige signalering en preventie. Er wordt momenteel onderzocht hoe dit het beste

vorm kan krijgen. Het gaat hierbij om politiemeldingen van lichtere incidenten, waarbij vroegtijdige melding kan helpen om passende ondersteuning te bieden. Volgens de huidige wet- en regelgeving moeten deze meldingen bij VTT worden gedaan, wat leidt tot een hoge werklust bij VTT. Er wordt daarom verkend of er alternatieve routes mogelijk zijn die beter aansluiten bij de aard van deze signalen en de gewenste preventieve aanpak.

- **Vrouwenopvang**

Bijraming indexering Vrouwenopvang

De gemeente Enschede ontvangt als centrumgemeente de decentralisatieuitkering vrouwenopvang (DU VO). De DU VO is bedoeld voor het aanpakken van alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties: denk hierbij aan vrouwenopvang, kindermishandeling, ouderenmishandeling, seksueel geweld, eengerelateerd geweld en loverboyproblematiek. De voorzieningen welke betaald worden uit deze middelen zijn niet slechts voor inwoners van Enschede maar voor meerdere gemeenten, waaronder Twenterand. Dat is immers het kenmerk van een centrumgemeente-uitkering. Helaas komt door een landelijke weeffout in de financiering de indexering op deze DU VO niet in Enschede terecht maar bij alle gemeenten. Enkele jaren geleden is daarom in afstemming met Enschede - onder conditie van inzet tot landelijke reparatie hiervan - door Twenterand besloten om deze middelen over te maken naar Enschede. De reparatie is helaas nog niet gelukt en nog steeds onderwerp van gesprek blijkt uit recente informatie. Inmiddels zijn de kosten meer gestegen dan de raming, daarom worden in deze kadernota de meerkosten opgevoerd. Bij verandering van de landelijke en regionale afspraken rond de financiering wordt uiteraard dit bedrag weer aangepast.

Voorstel	i/s	Financieel	v/n
Bijraming Indexeringsmiddelen DU Vrouwenopvang	s	€ 9.200	n

Subdoel

Subdoel: Er is een veilige opgroei- en opvoedsituatie in gezinnen

Activiteit

- **Passend zorglandschap ontwikkelen: afbouw en van residentiële zorg en bevorderen van ambulantisering**

Effecten inkoop Jeugdhulp 2025

De inkoop Jeugdhulp voor 2025 is afgerond. Voor de inkoop van gezinshuizen loopt momenteel nog een vervolgtraject. Dit kan financiële effecten hebben. De strategische uitgangspunten van de inkoop zijn in financieel merkbaar. Een belangrijk uitgangspunt bij deze inkoop is dat jeugdigen zoveel mogelijk in hun eigen gezinssituatie blijven. Als dat niet mogelijk is, wordt gestreefd naar kleinschalige woonvormen die zoveel mogelijk lijken op een huiselijke omgeving. Dit sluit aan bij landelijke doelstellingen.

Vanuit deze visie vindt er een transformatie plaats binnen het zorglandschap: van grootschalige naar kleinschalige residentiële zorg, en een geleidelijke afbouw van Jeugdzorg Plus. Deze beweging brengt hogere kosten met zich mee. Om deze kosten beheersbaar te houden, wordt ingezet op het verminderen van verblijf en het stimuleren van ambulante alternatieven. Het is daarom van groot belang om deze ontwikkelingen nauwgezet te monitoren. Zo kunnen we tijdig bijsturen waar nodig en de financiële impact beheersen.

Landelijke inkoop Jeugdzorg

De VNG maakt namens gemeenten afspraken met aanbieders van essentiële landelijke jeugdzorg, zoals academische jeugd psychiatrie en specialistische GGZ voor slecht horende jeugdigen. Hoewel het gebruik van deze voorzieningen zeer beperkt is voor Twenterand, blijft landelijke beschikbaarheid belangrijk. Het huidige mandaat loopt tot 2025. Verlenging van het contract is mogelijk, maar de vervolgstappen zijn nog onduidelijk. Een nieuw of verlengd contract kan financiële gevolgen hebben.

Continuïteit cruciale jeugdhulp

Binnen het huidige onrustige jeugdhulp- zorglandschap zien we dat de continuïteit van cruciale jeugdhulp bij een aantal grote aanbieders in gevaar komt. Redenen hiervan zijn divers en oorzaken niet eenvoudig te verhelpen. De risico's op discontinuïteit van cruciale jeugdhulp moeten zoveel

mogelijk beperkt worden in het belang van de jeugdigen en hun verzorgers. Wanneer in 2026 continuïteitsrisico's ontstaan of voortduren, is het van belang om deze vroegtijdig te signaleren en om ze te beheersen wanneer de ernst ervan toeneemt. Daar waar nodig en mogelijk dienen passende, objectieve en weloverwogen besluiten genomen te worden over het al dan niet (financieel) ondersteunen van cruciale jeugdhulpaanbieders.

Regionaal Expertise Team

In het kader van de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg zijn gemeenten verplicht een regionaal expertteam (RET) op te richten. Voor de financiering hiervan is momenteel een specifieke uitkering (SPUK) beschikbaar, die loopt tot en met 2026. Tot die tijd brengt dit geen extra kosten met zich mee. Vanaf 2027 bestaat de mogelijkheid dat deze SPUK vervalt. Aangezien het opzetten en in stand houden van een RET wettelijk verplicht blijft, kunnen de kosten vanaf 2027 verschuiven naar de Twentse gemeenten.

- **Doorontwikkeling van de ondersteuning aan jeugdigen als gevolg van de hervormingsagenda Jeugd, de Samenwerkingsagenda Jeugdhulp Twente en het toekomstscenario voor kind- en gezinsbescherming**

Voorstel Hervormingsagenda Jeugd

De Hervormingsagenda Jeugd streeft naar een beter en financieel houdbaar stelsel voor jeugdigen, met zowel besparingen als noodzakelijke investeringen. Er worden scherpe keuzes gemaakt om de kosten te beheersen. De agenda bevat maatregelen die zowel kosten met zich meebrengen (zoals kwaliteitsverbetering) als besparingen opleveren. Het doel van de Hervormingsagenda Jeugd is een landelijke structurele besparing van €1 miljard vanaf 2027, waarvan €650 miljoen haalbaar lijkt. Voor de resterende €350 miljoen zijn er meer onzekerheden wat betreft de verwachte opbrengst en de duurzaamheid van de maatregelen.

Afgevraagd werd of de maatregelen en financiële opgave haalbaar was. Een externe deskundigencommissie heeft dit onderzocht en in januari 2025 een zwaarwegend advies uitgebracht aan het Rijk en de VNG. Het advies richtte zich op de uitvoering van de maatregelen en de ingezette inspanningen, met name in relatie tot de uitgavenontwikkeling. De commissie heeft geadviseerd om te stoppen met de onrealistische bezuinigingen. In reactie hierop heeft het Rijk in de voorjaarsnota aangegeven dat er voor de periode 2025 t/m 2027 extra middelen beschikbaar komen voor de jeugdzorg.

De extra middelen jeugd uit de voorjaarsnota van het rijk zijn verwerkt in deze kadernota. Dit leidt tot een positieve inbreng voor de eerste twee jaarschijven maar daarna per 2028 – wijzigt het financiële beeld tot zelfs negatief wanneer we dit met onze meerjarenraming salderen. Het kabinet gaat ervan uit dat de maatregelen uit de Hervormingsagenda dan hun beoogde effect zullen hebben. Daarnaast wil het kabinet inzetten op extra maatregelen om de kosten van het stelsel verder te beheersen. Met de VNG hebben wij serieuze vraagtekens bij de haalbaarheid van de reeks zoals die nu vanaf 2028 er staat. Het is veel te ambitieus. Het doorvoeren van maatregelen vergt forse aanpassingen in het stelsel en bijbehorende wetwijzigingen. Denk bijvoorbeeld aan de inperking van de reikwijdte van de jeugdzorg. De inwerkingtreding van het desbetreffende wetsvoorstel is voorzien voor midden 2027. Het zal daarna nog de nodige tijd vergen voordat dit werkelijk (financieel) effect sorteert. Daarnaast wordt er geen indexatie van de kosten voor jeugdzorg toegepast, zoals dit door de deskundigencommissie was aanbevolen. Wel wordt de besparing geïndexeerd wat leidt tot hogere lasten voor gemeenten en is er nog geen oplossing voor de compensatie van tekorten 2023 en 2024, die ook deels voor rekening van gemeenten komen.

Gezien de blijvende grote zorgen wordt op verzoek van de VNG de Commissie Van Ark gevraagd om haar tweede advies niet in het eerste kwartaal van 2028 uit te brengen maar een jaar eerder: in het eerste kwartaal van 2027.

De middelen die Twenterand nu ontvangt zullen in Twenterand onder andere benut worden om de hogere kosten van naar aanleiding van de strategische doelstellingen van de inkoop te dekken. De middelen zouden ook lokaal ingezet moeten worden voor lokale investeringen om besparingen te genereren en om simpelweg te kunnen voldoen aan de eisen uit de hervormingsagenda. Zoals u hieronder in de kadernota kunt lezen wil dit college blijven investeren om te vernieuwen en te besparen, maar zoeken wij steeds naar alternatieve dekking hiervoor en bekijken wij per P&C document of middelen regulier in de begroting moeten worden opgenomen.

In Twente en Twenterand worden maatregelen van de Hervormingsagenda opgepakt in de Inkoop Jeugdhulp 2025 en de Samenwerkingsagenda Jeugdhulp Twente. Lokaal werken we aan een sterker team en een integrale aanpak. Hierbij kan gedacht worden aan een integrale aanpak tussen bijvoorbeeld Jeugd, Wmo en Participatiewet. Ook biedt het nieuwe subsidiebeleid de mogelijkheid om meer te sturen op het voorliggend veld en de sociale basis en daarmee op de doelen uit de hervormingsagenda.

Tot op heden zijn de investeringen die nodig zijn om uitvoering te geven aan de hervormingsagenda slim opgevangen via diverse incidentele middelen. De huidige situatie is echter niet langer houdbaar. Er spelen verschillende actuele vraagstukken, zoals de invoering en borging van de brede analyse (ook wel verklarende analyse genoemd) en de ontwikkelingen in de transformatie in het zorglandschap om verblijf in residentiële jeugdzorg en jeugdzorgplus zo kleinschalig vorm te geven en daar waar mogelijk af te bouwen. Dit zijn structurele kosten en daarmee is het onvermijdelijk om deze nu structureel te ramen. Voorgesteld wordt om structureel deze kosten op te nemen in de gemeentelijke begroting, met een bijdrage van €81.700 voor 2026 en daarna ca € 87.000. De komende jaren zullen er meer verplichtingen op ons pad komen. Wij zullen elke ontwikkeling zorgvuldig beoordelen en u waar nodig tijdig informeren.

Voorstel Samenwerkingsagenda en de aanpak wachttijden

Binnen de samenwerkingsagenda zijn er verschillende actielijnen om de manier van samenwerking tussen diverse partners te bevorderen, met als doel meer passende ondersteuning. Dit programma vormt de uitvoeringskant van de Regiovisie en vertaalt de gezamenlijke regionale ambities naar concrete acties. Daarnaast loopt in Twente een separate aanpak op wachttijden. De samenwerkingsagenda en de aanpak wachttijden is in lijn met de hervormingsagenda en versterken elkaar. Afgelopen jaren is hier, net zoals bij de uitwerking van de hervormingsagenda, gebruik gemaakt van incidentele middelen. Echter zijn ook hier structurele kosten denkende aan: beschikbaarheidswijzer en analysetool wachttijden. Het is onvermijdelijk om deze nu structureel te ramen.

Naast de structurele kosten zijn er ook incidentele kosten. Uit een analyse van de aanpakwachttijden is gebleken dat complexe echtscheidingen veel druk oplevert op de gehele jeugdzorg keten. Onderzocht is hoe deze druk verminderd kan worden en dat betreft een andere manier van werken. Om deze manier van werken door de gehele keten te implementeren zijn extra middelen nodig. Voorgesteld wordt om deze de komende drie jaar incidenteel op te nemen in de gemeentelijke begroting, met op basis van de voorliggende regionale stukken respectievelijk een bijdrage van €12.763 (2026), €11.008 (2027) en € 5.000 (2028) vanuit de reserve.

Doorontwikkeling toegang tot het sociaal domein en het lokaal team

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de toegang tot zorg en ondersteuning in het sociaal domein, waarbij sterke lokale teams essentieel zijn om zorg beter te organiseren met de inwoner als uitgangspunt. Deze teams moeten laagdrempelig, goed bereikbaar en aanwezig op locaties zijn waar inwoners van nature komen. Ze bieden direct hulp en schakelen indien nodig met andere afdelingen en expertise.

In november 2024 is gestart met de uitwerking van de bestuursopdracht 'Doorontwikkeling Toegang en Lokaal Team Sociaal Domein'. De kern van deze opdracht is: de inwoner als uitgangspunt en samenhangend organiseren. De verkenning die voor deze opdracht als eerste stap is uitgevoerd kwam tot een heldere en eenduidige conclusie: om deze beide ambities waar te maken is er iets anders nodig dan 'meer van hetzelfde'. Er is een kanteling nodig in de manier van kijken, denken en doen. We zien het sterke lokale team niet in de eerste plaats als een poort, een toegang naar formele of informele hulpverlening. In plaats daarvan maakt een sterk lokaal team deel uit van het dagelijks leven van de Twenteranders in de kernen. De focus verschuift van 'zorgen voor' naar 'aansluiten op het dagelijks leven'. In het dagelijks leven draait het om zaken zoals wonen, werken, opgroeien, samenleven, vrijetijdsbesteding en dingen samendoen. De doe-kracht van de gemeenschappen van Twenterand is voelbaar in het dagelijks leven.

Vanuit deze andere manier van kijken, denken en doen sluit een sterk lokaal team aan op die doe-kracht in de kernen en gemeenschappen. Door in de kern verankerd te zijn kent het lokale team de plaatselijke doe-kracht door-en-door. Als de plaatselijke gemeenschap iets nodig heeft waarvoor hun gezamenlijke doe-kracht nog tekortschiet dan kan steekt het lokale team een handje toe, altijd aansluitend op het dagelijks leven. Waar nodig roepen zij anderen in. De gemeenschap blijft zelf leidend. De toegang is geen drempel maar een hulplijn. Ook de ondersteuning van jeugdigen, van

jongeren en van de gemeenschap waarin zij opgroeien wordt vanuit deze manier van kijken opnieuw bekeken.

Gedurende 2025 wordt deze manier van kijken samen met alle betrokkenen (zoals inwoners (jongeren én volwassenen), trekkers van dorps-activiteiten in het dagelijks leven waarin de doe-kracht al volop wordt benut, scholen, verenigingen, werkgevers, aanbieders van (informele) zorg en ondersteuning) verder onderzocht en uitgewerkt naar een haalbaar en concreet voorstel. In dit voorstel wordt ook aangegeven hoe de uitvoering van wettelijke gemeentelijke taken hierin vorm krijgt: hoe voert de gemeente regie op deze taken én op de kanteling die hier is geschetst? De regeling met betrekking tot subsidies en inkoop is daarbij een belangrijk regie-instrument. Op basis van deze uitwerking zal eind 2025 besluitvorming plaatsvinden met betrekking tot het vervolg in 2026 en daarna.

Doorontwikkeling dashboard voorliggend veld

In het coalitieakkoord wordt beoogd de positie van het voorliggend veld te versterken door een dashboard te ontwikkelen. In 2024 is een inventarisatie gestart van de systemen, maar door capaciteitsproblemen is de voortgang gestagneerd en de ambitie bijgesteld. Prioriteit ligt nu eerst bij het nieuwe subsidiebeleid en de daaraan verbonden nieuwe mogelijkheden om tot monitoring/dashboard te kunnen komen.

Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming

Het landelijk beleid vanuit het programma Toekomstscenario Jeugd- en Gezinsbescherming beoogt een transformatie van de huidige opzet van de kind- en gezinsbescherming. Het doel is om te komen van ketenpartners die in een estafettemodel met elkaar samenwerken naar een integrale, systeemgerichte manier van werken. De landelijke proeftuinen die worden uitgevoerd in het Toekomstscenario laten zien dat met deze andere manier van werken een flinke daling van het aantal gedwongen maatregelen mogelijk is.

In Twente geven we als regio gezamenlijk invulling aan het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. De komende jaren werken we via pilots aan vernieuwende oplossingen voor kinderen, jongeren en gezinnen met ernstige veiligheidsrisico's. De focus ligt op het versterken van de samenwerking tussen de lokale toegang (jeugd/Wmo) en de jeugdbeschermingspartners: Veilig Thuis Twente, de Raad voor de Kinderbescherming en de gecertificeerde instellingen (GI's). Afgelopen jaar is er landelijk veel discussie geweest over het Toekomstscenario. Daarbij hebben de landelijke gecertificeerde instellingen en Veilig Thuis-organisaties zich teruggetrokken uit het proces, wat de verdere ontwikkeling op regionaal niveau bemoeilijkt. Ondanks de moeilijkheden willen we in Twente en Twenterand gezamenlijk verder.

In Twenterand zien we relatief veel gedwongen maatregelen, wat onze motivatie versterkt om pilotgemeente te zijn binnen het Twentse traject. Voor dit traject wordt een kwartiermaker aangesteld die regionaal opereert. We wachten op diens start om als pilotgemeente van begin te gaan. De deelname legt naar verwachting extra druk op de capaciteit binnen de toegang. Deze ontwikkeling vraagt de komende jaren om een andere, en mogelijk intensievere, inzet van zowel de betrokken organisaties als de gemeentelijke consultants.

Het Toekomstscenario kent een grote samenhang met de regionale Samenwerkingsagenda Jeugdhulp en met de doorontwikkeling van het lokale team.

Voorstel	i/s	Financieel	v/n
Investerings/uitvoering Hervormingsagenda Jeugd. (Brede analyse en sturing op zorglandschap) / Samenwerkingsagenda Twente	s	€ 81.700	n
Aanpak wachttijden Twente: scheidingsaanpak	i	€ 12.763	n

Indicatoren

Beleidsindicatoren	Begroot 2026	Begroot 2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	Bron
Voor alle jeugdigen zijn er voldoende en toegankelijke voorzieningen									
Aantal activiteiten dat door jongeren zelf wordt georganiseerd bij St. Zorgsaam Twenterand (SZST)	Vervalt	Vervalt	-	-	66	100	42	56	Stichting ZorgSaam Twenterand (SZT)
Waar nodig is er ondersteuning en zorg voor jeugdigen en ouders									
Aantal bezoekers CJG Loket	Vervalt	Vervalt	30	-	48	21	34	64	SZT
Aantal Bezoekers website Loes.nl	410000	350000	400.000	-	514.907	326.273	364.556	337.134	SZT/GGD
Aantal uitgevoerde trajecten BOR	Vervalt	Vervalt	0***	2	4	3	3	5	Humanitas
Aantal uitgevoerde trajecten Homestart	Vervalt	Vervalt	0***	1	3	0	1	2	Humanitas
Er is een sluitende keten van tijdige vroeg signalering en doorgeleiding naar ondersteuning en zorg									
Aantal jongeren gemeld in het zorgnetwerk door SZT	Vervalt	Vervalt	31	-	152	125	74	46	SZT
Kwetsbare jeugd incl. jeugdgroepen wordt/ worden ondersteund									
Aantal individuele coaching plannen door SZT	Vervalt	Vervalt	110	-	38	28	17	20	SZT
Aantal jeugdige/jongvolwassen vrijwilligers dat betrokken is bij het jongerenwerk van SZT	Vervalt/aanbesteding dus onduidelijk of SZT het nog gaat doen	250	58****	-	136	157	24	108	SZT
Een overzicht van vrij toegankelijke voorzieningen per kern.	Vervalt	Vervalt	gereed	1	1	1	1	1	
Totaal aantal jeugdhulpvoorzieningen	Vervalt	Vervalt	971	nvt	1.144	1.040	1.292	717	Interne systemen
totaal aantal jeugdigen uniek	Vervalt	Vervalt	620	nvt	689	661	733	-	Interne systemen
Er is een expertisecentrum duurzame gezinsvormen gerealiseerd	Vervalt	Vervalt	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee		
er is een regionaal meldpunt loverboyproblematiek / mensenhandel Twente gerealiseerd	Vervalt	Vervalt	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee		
De vier jeugdwelzijnorganisaties zijn betrokken bij herpositionering jongerenwerk hebben gezamenlijke werkafspraken gemaakt *	Vervalt	Vervalt	n.v.t.	n.v.t.	Nee	Nee	Ja		
Kwetsbare jeugd incl. jeugdgroepen wordt/ worden ondersteund									
Totaal aantal unieke jeugdigen dat geïndiceerde zorg heeft ontvangen*	Vervalt	Vervalt	1039	1020	1048	-	-	-	Interne systemen
Totaal aantal unieke jeugdigen met verblijf **	Vervalt	Vervalt	193	138	149	-	-	-	Interne systemen
Totaal aantal unieke jeugdigen met ambulante zorg **	Vervalt	Vervalt	961	910	935	-	-	-	Interne systemen
Totaal aantal unieke jeugdigen met een maatregel (ondertoezichtstelling of uithuisplaatsing) **	Vervalt	Vervalt	136	116	136	-	-	-	Interne systemen
Totaal aantal unieke gezinnen/ jeugdigen die ondersteuning hebben gekregen via gezinswerk *****	Vervalt	Vervalt	87						Incluzio

*Dit betreft het aantal unieke BSN's met een lopende indicatie in het aangegeven jaar

** Jeugdigen kunnen meerdere soorten geïndiceerde zorg ontvangen. Om die reden tellen deze indicatoren niet precies op tot het aantal unieke jeugdigen dat geïndiceerde zorg heeft ontvangen

*** Op verzoek van organisatie is deze subsidierelatie ontbonden.

**** Dit aantal is exclusief niet gemeentelijk gefinancierde activiteiten

***** Het gaat hierbij om het aantal casussen, waarbij zowel de nog actief zijnde casussen die zijn gestart in eerdere jaren en nieuwe casussen in 2024 zijn meegenomen

Beleidsindicatoren	Begroot 2026	Begroot 2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	Bron
Vernieuwde beleidsindicatoren	Begroot 2026	Begroot 2025							
Voor alle jeugdigen zijn er voldoende en toegankelijke voorzieningen									
Aantal individuele trajecten Jongerenwerk	90	90							ZorgSaam
Aantal groepsgerichte trajecten Jongerenwerk	30	30							ZorgSaam
Er is een onafhankelijk ervarings- en tevredenheidsonderzoek onder meerdere doelgroepen van het Jongerenwerk uitgevoerd	Ja	Ja							ZorgSaam
Waar nodig is er ondersteuning en zorg voor jeugdigen en ouders									
Aantal gezinnen dat ondersteund is door lichte kortdurende opvoedondersteuning	30	30							ZorgSaam
Aantal gezinnen dat ondersteund is door de medewerker Kansrijke Start	25	25							ZorgSaam
Totaal aantal gekoppelde gezinsvrijwilligers door Evenmens	8	8							Evenmens
Er is een sluitende keten van tijdige vroeg signalering en doorgeleiding naar ondersteuning en zorg									
Aantal verwijzingen van jongerenwerk naar een andere voorliggende voorziening	50	50							ZorgSaam
Aantal verwijzingen van jongerenwerk naar geïndiceerde zorg	20	20							ZorgSaam
Kwetsbare jeugd incl. jeugdgroepen wordt/ worden ondersteund									
Totaal aantal unieke jeugdigen dat geïndiceerde zorg heeft ontvangen*	1065	1060	1050	1020	1048	-	-	-	Interne systemen
Totaal aantal unieke jeugdigen met verblijf **	150	145	150	138	149	-	-	-	Interne systemen
Totaal aantal unieke jeugdigen met ambulante zorg **	935	940	950	910	935	-	-	-	Interne systemen
Totaal aantal unieke jeugdigen met een maatregel (ondertoezichtstelling of uithuisplaatsing) **	125	125	140	116	136	-	-	-	Interne systemen
Totaal aantal unieke jeugdigen die ondersteuning hebben gekregen via de POH	380	380							Mediant
Totaal aantal unieke gezinnen/ jeugdigen die ondersteuning hebben gekregen via gezinswerk	75	75							Incluzio

*Dit betreft het aantal unieke BSN's met een lopende indicatie in het aangegeven jaar

** Jeugdigen kunnen meerdere soorten geïndiceerde zorg ontvangen. Om die reden tellen deze indicatoren niet precies op tot het aantal unieke jeugdigen dat geïndiceerde zorg heeft ontvangen